

tual, que em va dir quan vingué, que per res que fos hauria volgut deixar de ser-hi anat. I jo també podia dir lo mateix; que l'assegurança i consolació que abans me dava tan sols amb el seu saber, ja ho feia també amb l'experiència d'esperit, que en tenia força de coses sobrenaturals. I Déu el va portar a temps que sa Majestat veié que caldria, per ajudar a la seva obra d'aquest monestir que sa Majestat volia que es fes.

Endemés, jo vaig estar cinc o sis mesos en aquest silenci, sense entendre ni parlar en aquest afer, i mai el Senyor m'ho va manar. Jo no sabia pas què ho feia; mes, no se'm podia llevar del pensament que era cosa que es faria. Al cap d'aquest temps, havent-se'n anat d'aquí el rector del col·legi de la Companyia de Jesús, sa Majestat ne va portar un altre molt espiritual, i de gran cor, i seny, i bones lletres. Fou a temps que jo en tenia prou necessitat; que com el pare que em confessava tenia superior, i els de la Companyia tenen aquesta virtut en extrem de no moure's sinó conforme a la voluntat de llur major, encara que el meu confés entenia bé el meu esperit i tenia desig que jo avencés força, en algunes coses no es gosava determinar per prou raons que ell hi tenia. I ja el meu esperit anava amb uns abrivaments tan grans que jo sentia molt tenir-lo lligat, mes per això jo no eixia pas de lo que ell me manava.

Un dia estant jo en gran aflicció de semblar-me que el confés no em creia, el Senyor em va dir que no em contristés, que aviat s'acabaria aquella pena. Jo me'n vaig alegrar molt, pensant que era haver-me de morir aviat, i em dava gran contentació el recordar-me'n. Després vaig veure clarament que era la vinguda d'aquest rector que dic; que aquella pena mai més vingué el cas de tenir-la, per tal com el rector que vingué no detenia al pare ministre que era el meu confés, ans li deia que m'aconsolés i que no hi havia de què témer, i que no em dugués per via de tanta apretor, que deixés obrar l'esperit

de Déu, que de vegades semblava, amb aquests grans abrivaments espirituals, que l'ànima no trobava com pendre alè.

Aquest rector me vingué a veure, i el confés me va manar que em comunicués amb ell amb tota llibertat i claredat. Jo solia sentir grandíssima repugnància de fer-ho, i fou el cas que, bo i entrant al confessional, vaig sentir en el meu esperit un no sé què, que abans ni després no em recordo haver-ho sentit amb ningú, ni jo sabré dir com fou, ni hi valdrien comparances. Fou un goig espiritual, i un entendre la meva ànima que aquella ànima l'havia d'entendre i que concordava amb ella, si bé, com deia, no entenc pas com va ésser. Que si abans jo l'hi hagués parlat, o me n'haguessin fetes grans noves, no fóra gran cosa el causar-me goig d'entendre que ell m'havia d'entendre; mes ni ell a mi, ni jo a ell ens havíem dit paraula, ni era persona de qui jo n'hagués tingut notícia. Després he vist bé que el meu esperit no es va enganyar, que de totes maneres ha fet gran profit a mi i a la meva ànima el tractar-lo; que el seu tracte és molt per persones que ja sembla que el Senyor té molt endavant, que ell les fa córrer i no anar pas a pas. El seu procediment tira a fer-les deseixir de tot i tenir mortificació; que en això el Senyor li va donar grandíssim talent, així com en altres moltes coses. En començar jo a tractar-lo, tot seguit vaig comprendre ses qualitats, i vaig veure ésser ell una ànima pura, santa, i amb el do particular de Déu pera conèixer els esperits: en vaig tenir gran consolació.

Al cap de poc temps que jo el tractava, de bell nou comencà el Senyor a dar-me pressa que tornés a tractar l'afer del monestir, i que digués al meu confés i a aquest rector moltes raons i motius, a fi que ells no hi possessin destorb. Algunes de les raons els feien témer, que aquest pare rector mai va dubtar que això venia de l'Esperit de Déu; puix ell amb molt estudi i esment ne mirava tots els

efectes. Finalment, per molts motius no gosaren destorbar-m'ho.

El meu confés me va tornar a dar llicència de posar-m'hi tot lo que jo pogués. Jo veia prou el treball que em prenia, tota sola com jo era i tenint poquíssima possibilitat. Vàrem convenir en què es tractés amb tot secret, i així vaig procurar que una germana meva ¹, que vivia fora d'aquí, comprés la casa i la fes obrar com si fos pera ella, amb diners que el Senyor proveï per certes vies per comprar-la, que fóra llarg de recontar com el Senyor ho anà proveint, que jo tenia gran compte de no fer res contra obediència. Emperò sabia que si ho deia als meus prelats, tot estava perdut com l'altra vegada, i fins fóra estat pitjor.

En tenir els diners, en procurar-ho, contractar-ho i fer obrar la casa vaig passar moltíssims treballs, i alguns ben a soles, que si bé la meva companya feia lo que podia, era poc el seu poder, i tan poc, que era quasibé res fora de fer-se en nom seu i amb el seu favor; i tot el pes del treball venia sobre meu, de tantes maneres, que ara m'espanto com ho vaig poder sofrir. De vegades estant afligida deia: Senyor meu, ¿com me maneu coses que semblen impossibles? Dona i tot com só, ¿si al menos tingués llibertat! Mes ara, lligada de tantes bandes, sense diners ni d'on haver-ne, ni pel Breu, ni per res, ¿què puc jo fer, Senyor?

Una vegada estant en una necessitat, sense saber què fer-me, ni amb què pagar uns treballadors, se'm va aparèixer Sant Josep, verdader pare i Senyor meu, i em va fer entendre que els diners no em mancarien, que els contractés, i així ho vaig fer sense tenir cap diner, i el Senyor me va proveir per vies que se'n meravellaven els que ho sentien ².

¹ Donya Joana d'Ahumada.

² Llorens de Cepeda, aleshores tresorer reial a Quito, ajudà a la seva santa germana a construir el monestir de Sant Josep d'Avila.

La casa se'm feia molt petita, i ho era tant, que no semblava portar camí d'ésser monestir, i en volia comprar una altra també molt petita, que estava al costat, pera fer la iglésia, mes ni hi havia amb què, ni manera per comprar-se, ni jo sabia què fer-me; i un dia, acabant jo de combregar, me va dir el Senyor: Ja t'he dit d'entrar-hi com puguis. I a manera d'exclamació me va dir també: *¡Oh cobejança del llinatge humà, que fins penses que t'ha de mancar terra! ¡Quantes vegades jo vaig dormir a serena per no tenir on posar!* Jo en vaig estar molt espantada, i vaig veure que Ell tenia raó; i així me'n vaig a la caseta, i en vaig fer distribució, i vaig trobar un monestir sencer encara que ben petit, i ja no vaig cuidar de comprar més lloc, sinó vaig procurar que fos obrat de manera que s'hi pogués viure, tot llis i sense ornament, sols que no fos danyívol a la salut, i així cal que sempre es faci.

El dia de Santa Clara, a l'anar jo a combregar, ella se'm va aparèixer de molta bellesa; me va dir que prenguéis esforç i seguís avant en lo començat, que ella seria en mon ajut. Jo li vaig posar gran devoció. La seva promesa és eixida tan verdadera, que un monestir de monges de la seva Orde, que està aprop d'aquest, ens ajuda a mantenir; i lo que és estat més, que a poc a poc ella ha portat aquest desig meu a tanta perfecció, que la pobresa que la gloriosa Santa tenia a casa seva tenim nosaltres en aquesta casa, i vivim d'almoïna. Que no m'ha pas costat poc treball que això sia amb tota fermesa i autoritat del Sant Pare, de manera que no es pugui fer altra cosa, ni mai hi hagi renda. I és més lo que el Senyor fa, i tal volta deu ésser pels precés d'aquesta gloriosa Santa, que sense fer-ne nosaltres demanda, sa Majestat ens proveeix molt complidament de lo necessari. ¡De tot ne sia Ell beneït! Amén.

Per aquells mateixos dies, en la festa de l'Assumpció de Nostra Senyora, estant jo en un mones-

tir de l'Orde del gloriós Sant Domingo, estava pensant els molts pecats que en altres temps jo havia confessats en aquella casa, i coses de ma dolenta vida. Me va venir un arrapament tan gran, que em posà quasibé fora de mi. Me vaig seure, i fins me sembla que no poguí veure llevar Déu, ni oir missa, que després ne vaig estar amb escrúpol. Estant així me semblà que em veia posar una roba molt blanca i resplendent, i al començament no veia qui me la posava. Després vaig veure Nostra Senyora vers el costat dret i el meu pare Sant Josep al costat esquerre, que aquella roba me vestien. Se'm va dar entenent que jo ja estava neta dels meus pecats. En acabar-me de vestir, estant jo amb grandíssim plaer i glòria, tantost me semblà que Nostra Senyora me prenia les mans. Me va dir, que jo li dava gran contentació en servir al gloriós Sant Josep; que jo cregués que lo que pretenia del monestir es faria, i en ell fóra molt servit el Senyor i ells dos; que jo no temés haver-hi d'haver mai falla, per bé que l'obediència que dava no fos al meu gust, que ells ens guardarien, i que ja el seu Fill ens havia promès d'ésser amb nosaltres, que com a penyora que això seria veritat ella me dava aquella joia. Me semblava haver-me posat al coll un collar d'or molt bell, d'on penjava una creu de molta valor. Aquest or i pedres fines són cosa tan diferent de lo d'aquest món, que no hi té comparança; que és una bellesa molt diferent de lo que en el món ens podem imaginar, que l'enteniment no arriba a entendre de què era la roba, ni sap com imaginar la blancor que el Senyor vol que es representi, que tot lo de la terra sembla, com aquell qui diu, un dibuix fet amb carbó.

La bellesa que vaig veure en Nostra Senyora era grandíssima, si bé no vaig destriar cap de ses faccions en particular, sinó la forma en conjunt de la seva cara i el seu blanc vestiment amb grandíssima resplendor, suau, que no enlluerna. Al gloriós Sant Josep no el vaig veure tan clarament, per bé

que prou vaig veure que ell hi era, com en les visions que vaig dir, on les persones sols es veu que hi són. Nostra Senyora me semblava molt jove. Estant ells així un poc amb mi, i jo amb grandíssima glòria i contentació — més de la que mai n'havia tinguda, al meu parer, i tal que mai hauria volgut deixar-la — me va semblar que els veia pujar al cel amb gran munió d'àngels.

Jo em vaig trobar en molta solitud, si bé tan aconso-
lada, i elevada, i recollida en oració, i eternida, que vaig estar una estona, que no podia parlar ni moure'm, sinó quasibé fora de mi. Me'n va restar una gran impulsió de desfer-me per Déu i els efectes d'aquesta visió foren tals, i tot va passar de manera, que mai vaig poder dubtar, per molt que ho procurés, que era cosa de Déu. Ne vaig estar aconso-
ladíssima i amb molta pau.

Lo que la Reina dels àngels digué de l'obediència és que a mi em sabia greu de no dar-la a l'Orde, i el Senyor m'havia dit que no convenia posar el monestir a obediència dels religiosos. Ell me'n donà les raons per què de cap manera convenia que jo ho fés, sinó que jo enviés a Roma per certa via que també me va dir, que Ell faria venir per allí bon recapte¹: i fou així, que fou enviat per on el Senyor va dir, que nosaltres no acabàvem mai d'aconseguir-ho, i va venir complidament.

Altrament, ateses les coses que després han passat, va convenir molt que es donés l'obediència al bisbe; mes aleshores jo no el coneixia, ni sabia quina mena de prelat ell fóra, i el Senyor volgué que fos tan bo i afavorís tant a aquesta casa, com ha calgut per la gran contradicció que li han feta, com després diré, i per posar-la en l'estament en què es troba. Beneït sia Aquell que així ho ha fet tot. Amén.

¹ Fa referència als documents que s'esperaven de la cúria apostòlica pera la fundació del novell monestir.

CAPÍTOL XXXIV

TRACTA COM EN AQUEST TEMPS VA CONVENIR QUE ELLA EIXÍS D'AQUESTA CIUTAT. NE DIU LA CAUSA, I COM EL SEU PRELAT LI EN FEU MANAMENT PER CONHORT D'UNA SENYORA MOLT PRINCIPAL QUE ESTAVA MOLT AFLIGIDA. COMENÇA A TRACTAR LO QUE ALLÍ LI VA PASSAR, I LA GRAN MERCÈ QUE EL SENYOR LI VA FER DE SA MAJESTAT SERVIR-SE D'ELLA PER DESPERTAR UN PERSONATGE MOLT PRINCIPAL A SERVIR-LO MOLT DE COR, EN EL QUAL ELLA TINGUÉS DESPRÉS FAVOR I AMPARANÇA. ÉS MOLT DE NOTAR.

SUMARI. *Donya Lluisa de la Cerda sent a parlar de Teresa i obté del Provincial el permís de tenir-la a casa seva. — Nostre Senyor mana a la Santa que emprengui aquest viatge. — Fets de la seva estada a Toledo. — Fa coneixença amb el P. Garcia de Toledo. — Diverses revelacions sobre alguns religiosos. — Déu li anuncia la mort de sa germana gran.*

Altrament, per molt estudi que jo posava que nostre fet no s'entengués, tota aquesta obra no podia fer-se tan en secret que algunes persones no en tinguessin molt coneixement: unes hi creien i d'altres no. El meu gran temor era que, vingut el Provincial, si li en deien alguna cosa, m'havia de manar deixar-ho córrer, i tot seguit acabava tot.

El Senyor ho va disposar d'aquesta manera. En una ciutat gran, a més de vuit llegües d'ací, fou el

cas que una senyora ¹ estava molt afligida, per raó d'haver-se-li mort el seu marit: ho estava fins a l'extrem, que temien per la seva salut. Ella tingué noves d'aquesta pobra pecadora, que el Senyor així ho va ordenar que li diguessin bé de mi, per altres béns que d'aquí se seguiren. Aquella senyora coneixia molt el Provincial, i era persona noble. Va saber que jo estava en un monestir que es permetia l'eixir-ne, i Déu li posà al cor tan gran desig de veure'm, semblant-li que s'aconsolaria amb mi, que no es pogué estar per totes les vies que va poder, de fer-me anar a casa seva, enviant-ho a demanar al Provincial, que estava ben lluny. Ell m'envià un manament amb precepte d'obediència que hi anés tot seguit amb una altra companya. Jo ho vaig saber la nit de Nadal.

Me va fer alguna inquietut i molta pena el veure que, per pensar que en mi hi havia algun bé, se'm volien endur, que, veient-me jo tan miserable, no ho podia sofrir. Encomanant-me molt a Déu, vaig estar les Matines senceres, o bona part, en gran arrapament. El Senyor me va dir, que no deixés d'anar-hi, i que no escoltés parers, que pocs me darien consell sens temeritat; que, mal que tingués treballs, Déu ne fóra servit, i que per aquest fet del monestir era cosa d'absentar-me fins que el Breu fos vingut, per tal com el dimoni tenia armat un gran embull per la vinguda del Provincial, que no temés res, que Ell allà m'ajudaria. Jo em vaig sentir amb gran cor i consolació.

Ho vaig dir al rector ². Ell me va respondre que per res deixés d'anar-hi. D'altres me deien que no era cosa de fer-se, que era una invenció del dimoni a fi que allí me vingués algun mal; que prengués recurs al Provincial.

Jo vaig obeir al rector, i amb lo que havia entès en l'oració, anava sens temença, mes no pas sens

¹ Donya Lluïsa de la Cerda, que vivia a Toledo.

² Del collegi de la Companyia de Jesús a Avila.

gran confusió de veure el títol de fer-m'hi anar i lo molt que s'enganyaven. Això em feia suplicar al Senyor que no em deixés. M'aconsolava molt que hi havia casa de la Companyia de Jesús a la ciutat on anava, i amb estar subjecte a lo que em manessin, com ho estava ací, me semblava que jo estaria amb alguna assegurança.

El Senyor va ésser servit que aquella senyora s'aconsolà tant, que tot seguit començà a tenir una clara millorança, i es trobava diàriament amb més conhort. Això fou tingut en molt, que, com he dit, la pena la tenia en gran apretura. El Senyor deuria obrar tal cosa, per les moltes oracions que feien per mi les persones bones que jo coneixia, a fi que m'anés bé.

Aquesta senyora era molt temerosa de Déu, i tan bona, que sa molta cristianitat va suplir lo que a mi em faltava. Ella em posà gran voluntat: jo n'hi tenia molta de veure sa bonesa; mes quasibé tota m'era creu, que els delicaments me feien gran torment, i el fer-se tan cabal de mi me tenia en gran temor. La meva ànima sentia tal encongiment que no em gosava descuidar: ni el Senyor tampoc se descuidava; que estant jo allí me va fer grandíssims favors, i aquests me daven tanta llibertat, i tant me feien menysprear tot lo que veia, i com més eren, més, que jo no deixava de tractar aquelles tan grans senyores, que amb molta honra meva hauria pogut servir, amb la mateixa llibertat que si jo fos estada llur igual. Ne vaig treure un grandíssim guany espiritual, i jo els ho deia. Vaig veure que ella era dona, i tan subjecte a passions i debileses com jo; i en lo poc que cal estimar la senyoria, i com, mentre és més gran, tenen més neguits i treballs, i una ànsia de guardar l'estil avingut a llur estament que no les deixa viure: menjar fora d'hora i de regla, que tot ha d'anar conforme amb l'estament i no pas amb les complexions; han de menjar molt sovint les viandes més avin-

gudes a llur estament, que no pas les de llur gust.

Així és que del tot vaig avorrir el desitjar ésser senyora. Déu me'n guard de mala cortesia, si bé com aquesta senyora, bo i essent de les principals del regne, crec haver-n'hi poques de més humils i de tanta senzillesa. A mi em feia compassió, i encara me'n fa de veure com moltes vegades contraria la seva inclinació pera complir amb el seu estament. Endemés, quant als servidors, és poc lo poc que cal fiar-hi, per bé que ella els tenia bons: no és pas cosa de parlar més amb un que amb un altre, sinó aquell que s'afavoreix és mal vist. Això és una subjecció tal, que una de les mentides que diu el món és anomenar senyors a persones semblants, que no semblen sinó esclaus de mil coses.

El Senyor fou servit que el temps que vaig ésser en aquella casa, les persones d'ella es milloraven en servir a sa Majestat, si bé jo no vaig estar lliure de treballs i algunes enveges que tenien algunes persones, del molt amor que aquella senyora em tenia: tal volta devien pensar que jo pretenia algún interès. El Senyor devia permetre que coses d'aquesta llei, i d'altres diferents, me donessin alguns treballs, a fi que jo no m'aferrés a la bona vida que per altra part hi havia, i Ell fou servit de fer-me eixir de tot amb millorança de la meva ànima.

Mentre jo era en aquella ciutat s'escaigué a venir un religiós, persona molt principal¹, i amb qui jo de molts anys hi havia tractat algunes vegades. I trobant-me jo a missa en un monestir de la seva Orde, que era aprop d'on jo vivia, em vingué desig de saber en quina disposició estava aquella ànima, que jo desitjava fos tota de Déu, i em vaig aixecar per anar-li a enraonar. Com jo estava ja recollida en oració, me semblà després pèrdua de temps, que, qui em posava a mi en tal cosa, i vaig

¹ Fra García de Toledo, O. P.

tornar-me a seure. Me sembla que foren tres vegades les que això m'esdevingué, i al capdavall, va poder més l'àngel bo que el dolent, i vaig anar a cridar-lo, i vingué amb mi a un confessorari. Començarem a preguntar-nos l'un a l'altre de nostres vides, que feia molts anys que no ens havíem vist. Jo vaig començar a dir-li que la meua era estada de molts treballs d'ànima. Ell va instar-me moltíssim que li digués quins eren els treballs. Jo li vaig dir que no eren de saber-se ni cosa de jo dir-los. Ell me va fer, que posat que els sabia el pare dominic que jo he dit ¹, que era molt amic seu, que ell tantost els hi diria, i que no en fes estat de dir-los-hi jo mateixa.

El fet és que ni ell pogué deixar-me d'importunar, ni em sembla que jo vaig poder deixar-li de dir; que, amb tota la recança i vergonya que em solia fer de tractar aquestes coses, ni amb ell, ni amb el rector que he dit ², ne vaig tenir cap pena sinó molta consolació. L'hi vaig dir amb secret de confessió. El vaig trobar més avisat que mai, per bé que sempre l'havia tingut per molt intel·ligent. Vaig pensar els grans talents i qualitats que tenia per aprofitar molt, si ell se dava del tot a Déu; que jo d'ençà d'uns quants anys tinc això, que no veig persona que molt me satisfaci, que tantost jo no desitgi veure-la dar-se del tot a Déu, amb un dalè que de vegades no em puc dominar; que si bé jo desitjo que tothom serveixi a Déu, d'aquestes persones que em satisfan ne tinc abrivat desig, i així perfidio molt encomanant-les al Senyor. Talment així em va passar amb el religiós que dic. Ell me va demanar que l'encomanés molt a Déu, i no era necessari el dir-m'ho, que ja estava jo de tal manera, que no hauria pogut fer altra cosa.

Sobre això, jo que me'n vaig on jo solia tenir oració a soles, i començo amb gran recolliment a

¹ El P. Pere Ibàñez.

² El P. Gaspar de Salazar.

tractar amb el Senyor, amb un estil beneït en què moltes vegades parlo, sense saber lo que em dic; que l'amor és qui parla, i l'ànima està tan fora de seny, que no miro la diferència que va d'ella a Déu. Que l'amor que ella coneix que sa Majestat li té, la fa oblidar de si, i li sembla que està en Ell, i com si era cosa pròpia sense departiment, diu coses fora de seny. Tinc en r cord que li vaig dir aix , després de demanar-li amb forces llàgrimes que posés aquella ànima molt de veres en el seu servei; que si bé jo el tenia per bo, no em satisfesia, que el volia molt bo, i aix  li vaig fer: Senyor, no m'haveu de negar aquesta mercè; mireu que aquest fa per amic nostre.

 Oh bondat i amabilitat gran de D u, c m Ell no mira les paraules, sinó els desigs i voluntat amb qu  es diuen!  C m ho sofreix que una com jo parli tan atrevidament a sa Majestat!  Ell ne sia beneït per sempre més!

Tinc present que en aquelles hores d'oració, aquella nit, me vingué una gran aflicció de pensar si jo estava en enemistat de Déu; i com jo no podia saber si estava o no en gràcia, no pas que en tingués curiositat, sinó que desitjava morir-me, per no veure'm en vida on jo no estava segura de si estava morta. Que no podia haver-hi pera mi mort més cruel que pensar si tenia of s a Déu, i aquesta pena me tenia en apretor; jo li suplicava que no ho permetés tota amarada i fosa en llàgrimes. Aleshores vaig entendre que bé me podia aconsolar i estar certa que estava en gràcia, que semblant amor de Déu, i fer sa Majestat aquelles mercès i sentiments que Ell dava a l'ànima, no era cosa d'haver-ho una ànima que estigués en pecat mortal.

Endemés, vaig trobar-me amb confiança que el Senyor havia de fer lo que jo li suplicava d'aquell religiós. El Senyor me va dir que jo li digués unes paraules. Aix  jo ho vaig sentir molt, que no sabia pas com dir-les, i aix  de portar missatges a tercera

persona, com he dit, és lo que més sento sempre, en especial a qui no sabia com s'ho pendria, o si es burllaria de mi. Això em va posar en gran pensament. Al capdavall ne vaig eixir tan decidida a fer-ho, que, al meu parer, vaig prometre a Déu que no deixaria de dir-li aitals paraules, i per la molta vergonya que me'n dava, les vaig escriure i les hi vaig donar.

Bé es va mostrar ésser cosa de Déu en l'operació que li van fer: se va determinar molt de cor de dar-se a l'oració, si bé no va fer-ho tot seguit. El Senyor, com el volia pera si, per via meva li enviava a dir unes veritats, que, sense jo entendre-ho, el tocaven tan de dret que ell se'n meravellava, i el Senyor deuria disposar-lo pera creure ésser cosa de sa Majestat: jo, miserable com era, suplicava molt al Senyor, que el girés a si ben senceraement, i li fes avorrir les satisfaccions i les coses d'aquesta vida. I així Déu ¡lloat ne sia per sempre! ho va fer tan de debò, que cada vegada que aquest religiós em parla me té com embadalida; i si jo no ho hagués vist, ho tindria per dubtós en tan poc temps fer-li Déu tan altes mercès i tenir-lo tan ocupat en si, que ja sembla que no viu per res de la terra. Sa Majestat el tingui de la seva mà, que si ell va així endavant, com jo espero en el Senyor que ho farà, per estar ben fundat en propi coneixement, serà un dels molt assenyalsats servents seus, i pera gran profit de moltes ànimes. Que en poc de temps ja té molta experiència de coses espirituals, que aquests són dons que Déu dóna quan vol i com vol, i ni corresponen al temps, ni als serveis. No dic pas que això no hi fa molt, sinó que moltes vegades el Senyor no dóna en vint anys la contemplació que dóna a altres en un any: sa Majestat ne sap la raó.

Endemés, és un engany el semblar-nos que a còpia d'anys hem d'entendre lo que de cap manera es pot aconseguir sense experiència; i així molts, com he dit, van errats en voler conèixer d'esperits sense

ésser espirituals. No dic pas que qui no sia espiritual, si és lletrat, no governi a persones espirituals; mes això s'entén en les coses exteriors i interiors que van segons via natural per obra de l'enteniment, i també en mirar lo sobrenatural si va conforme a la Sagrada Escriptura. En lo altre, que no s'hi mati, ni pensi entendre lo que no entén, ni ofegui els esperits, que en això ja un altre més gran Senyor els governa, que no estan pas sense superior. Doncs, que no s'espanti, ni les coses espirituals li semblin impossibles — al Senyor tot és possible — ans procuri refermar la fe, i humiliar-se de veure que en aquesta ciència, el Senyor fa tal volta més sàbia una velleta que no pas ell, mal que sia molt lletrat, i amb aquesta humilitat ell aprofitarà més a les ànimes i a si mateix, que no fent-se contemplatiu sense ser-ho. Que, ho torno a dir: si ell no té experiència, si no té molta humilitat en entendre que ell no ho entén, i que per això no és pas impossible; ell hi farà poc guany i en donarà menos a fer als que ell dirigeix. Si ell té humilitat, no tingui por que el Senyor permeti que s'enganyi ell ni els altres.

Altrament, aquest pare que dic, com el Senyor li ha dat humilitat en moltes coses, ha procurat estudiar tot lo que per estudi ha pogut de la via espiritual, bon lletrat com és ell, i lo que ell no entén per experiència se n'informa de qui en té, i sobre això el Senyor l'afavoreix donant-li molta fe, i així ell ha aprofitat molt a si i a algunes ànimes, i la meva n'és una. Que com el Senyor sabia en quins treballs jo m'havia de veure, sa Majestat va disposar que, com ell volia cridar a si alguns que em governaven, ne romanguessin d'altres que em són estats d'ajut en forces treballs i m'han fet molt de bé.

El Senyor l'ha mudat quasibé del tot, de manera que, com aquell qui diu, ell mateix no es reconeix, i de malalt que d'abans estava, ha rebudes forces corporals pera fer penitència, i entre altres coses es troba animós pera tot bé, que es mostra clarament

ésser una vocació particular del Senyor. ¡Sia ell beneït per sempre! Jo crec venir-li tot el bé de les mercès que el Senyor li ha fetes en l'oració, les quals no són postisses; que ja el Senyor ha volgut que en algunes coses se'n tingui experiència, que ell ja se'n ix com qui té coneguda la veritat del mèrit que es guanya en sofrir persecucions. Jo espero en la grandesa del Senyor, que per ell n'ha de venir molt de bé a alguns de la seva Orde i a l'Orde mateixa. Ja se'n comença a tenir esment.

He vistes grans visions i el Senyor m'ha dites algunes coses d'ell i del rector de la Companyia de Jesús que vaig dir ¹, de gran admiració, com també d'altres dos religiosos de l'Orde de Sant Domingo, especialment d'un ², del qual el Senyor ja ha fetes entenent per obra en son aprofitament algunes coses, que jo d'abans havia sabudes per revelació: mes d'aquell religiós que ara parlo són estades moltes. Heusenaquí una.

Una vegada jo estava amb ell en un parlador, i era tant l'amor que la meva ànima i esperit entenia que ardia en el seu, que em tenia a mi quasibé embadalida. Que jo esmentava les grāndeses de Déu, en quant poc de temps Ell havia pujada una ànima a tan gran estament. Ell me feia gran confusió, per tal com jo el veia escoltar amb tanta humilitat lo que jo li deia sobre algunes coses d'oració. Com jo d'humilitat ne tenia poca de tractar així amb una tal persona, el Senyor m'ho devia sofrir pel gran desig que jo tenia de veure-la molt avençada. Me feia tant de profit estar amb ell, que em semblava deixar posat foc novell en la meva ànima per desitjar servir al Senyor de bell nou.

¡Oh Jesús meu, que fa una ànima ardent en amor vostra! ¡Còm l'hauriem d'estimar en molt, i suplicar al Senyor que la deixés en aquesta vida! Aquell qui

¹ El P. Gaspar de Salazar.

² Els Pares Pere Ibáñez i Domingo Beñez, especialment el primer.

té el mateix amor, aquestes ànimes hauria de cercar si podia. Gran cosa és pera un malalt d'aquesta mena, trobar-ne un altre ferit del mateix mal: molt s'aconsola de veure que no és sol; molt s'ajuden a patir, i fins i tot a merèixer. Bella amparança es fan ja la gent decidida a arriscar mil vides per Déu, i desitgen que se'ls ofereixi on perdre-les. Són com a soldats, que pera guanyar la despulla i fer-se rics amb ella, desitgen que hi hagi guerra; tenen entès que per aquí solament poden enriquir. Lo que pertany a aquestes ànimes, és treballar. ¡Oh quina gran cosa és quan el Senyor dóna aquesta llum d'entendre lo molt que es guanya en patir per Ell! Es cosa que no s'entén bé fins que tot se deixa, que aquell que res el detura, senyal que hi té algun aferrament, i si li té, per força li sabrà greu de deixar-ho, i ja tot va imperfecte i aperduat. Aquí hi escau aquella dita: *Qui un perdut segueix, ben perdut se'n troba*. I ¿quina perdició, engegament i desventura més gran pot haver-hi, que tenir en molt lo que no és res?

Endemés, tornant a lo que deia, estant jo en grandíssim goig mirant aquella ànima, que em semblava voler el Senyor que jo veiés clarament els tresors que havia posats en ella, i veient la mercè que Déu m'havia feta que fos estat per medi meu, com jo me'n trobava indigne, estimava jo en molt més les mercès que el Senyor li havia fetes, i m'ho tenia en més, que si fossin estades fetes a mi, i lloava molt al Senyor de veure que sa Majestat anava complint els meus desigs i havia escoltada la meva oració de despertar Ell semblants persones. Estant ja la meva ànima, que no podia sofrir en si tant de goig, va eixir de si i es perdé per guanyar més: va perdre les consideracions, i d'oír aquella llengua divina, en qui semblava parlar l'Esperit Sant, me vingué un gran arrapament que em va fer perdre gairebé els sentits, si bé va durar poc de temps. Vaig veure a Jesucrist amb grandíssima Ma-

jestat i glòria, mostrant gran contentació de lo que allí passava; i així m'ho va dir, i volgué que jo veiés clarament que a semblants converses Ell sempre hi era present, i lo molt que Ell és servit que ens adelitem en parlar d'Ell.

Una altra vegada, estant jo lluny d'aquesta ciutat ¹, el vaig veure enlairat dels àngels amb molta de glòria. Per aquesta visió vaig entendre que la seva ànima es feia molt endavant: i fou així que li havien llevat un gran testimoni molt contra la seva honra, i això una persona a qui ell havia fet molt de bé posant-li en bon estament l'honra i l'ànima, i ell ho havia portat amb molta alegria, i fet altres obres molt en servei de Déu, i passat altres persecucions ². Ara no em sembla convenient declarar res més. Si després a vós us semblava, com les sabeu, es podran posar pera glòria del Senyor.

Totes les coses que tinc dites de profecies sobre aquesta casa, i d'altres que en diré, i sobre d'altres afers, totes se són complertes. Algunes coses me les deia el Senyor tres anys abans de poder-se saber, unes més temps per endavant, d'altres menos. I jo sempre les deia al confés i a aquesta amiga meva viuda amb qui tenia llicència de parlar com he dit; i ella he sabut que les deia a d'altres persones, i aquestes saben que no mento, ni Déu m'ho permeti, que en res que fos, sobretot en coses tan greus, digui jo res sinó tota veritat.

Havent-se mort un meu cunyat ³ sobtadament, i estant jo amb molta pena per haver sigut sense confessar-se, se'm digué en l'oració, que així havia de morir la meva germana, que jo hi anés, i procurés que ella s'hi disposés. Ho vaig dir al meu confés, i com ell no m'hi deixava anar, me fou dat a en-

¹ Avila.

² Segons el P. Gracian es fa referència al P. Garcia de Toledo, O. P.

³ D. Martí de Guzman, marit de D.ª Maria de Cepeda, germana de Santa Teresa.

tendre altres vegades: aleshores ell me digué que hi anés, que no s'hi perdia res. Ella vivia en un poblet ¹, i jo, sense dir-li el motiu de ser-hi anada, li vaig anar dant la llum que vaig poder en totes les coses. Vaig fer que es confessés molt sovint, i que en tot tingués gran compte amb la seva ànima. Ella era molt bona, i així ho va fer. Al cap de quatre o cinc anys que ella tenia aquest costum i molt bon compte amb la seva consciència, es va morir sense veure-la ningú ni poder-se confessar. Lo bo fou que, com ho acostumava, no feia gaire més de vuit dies que s'era confessada: això em va aconsolar molt en saber la seva mort. Va estar molt poc en el purgatori. Me sembla que faria vuit dies, encara no, quan, acabant jo de combregar, se'm va aparèixer el Senyor i volgué que jo la veiés com Ell la menava a la glòria. En tots aquests anys, des que em fou dit fins que va morir, no tenia jo en oblit lo que se m'havia dat a entendre, ni la meua companya ² tampoc, la qual, tantost ma germana morí, vingué a mi molt meravellada de veure com s'era complert. Déu ne sia lloat per sempre, que tanta cura té de les ànimes, a fi que no es perdin.

¹ Castellanos de la Cañada.

² D.ª Guiomar d'Ulloa.

CAPÍTOL XXXV

PROSSEGUEIX EN LA MATEIXA MATÈRIA DE LA FUNDACIÓ D'AQUESTA CASA DE NOSTRE GLORIÓS PARE SANT JOSEP. DIU PER QUINS TERMES EL SENYOR VA ORDENAR QUE VINGUÉS A GUARDAR-S'HI LA SANTA POBRESA, I LA CAUSA DE TORNAR-SE'N DE CASA D'AQUELLA SENYORA ON ERA, I ALGUNES ALTRES COSES QUE LI VAREN ESDEVENIR.

SUMARI. Santa Teresa reb a Toledo la visita de Maria de Jesús, futura fundadora del monestir d'Alcalà. — Nostra Santa concebeix un ardent desig de fundar son monestir en tota pobresa. — Els lletrats li desaconsellen. — Sant Pere d'Alcàntara l'anima a tirar-ho endavant. — Motiu de sa tornada de Toledo a Avila. — Vida sobrenatural de les monges de Sant Josep d'Avila. — Felicitat que es frueix de seguir el camí reial que mena a Déu.

Altrament, estant amb aquesta senyora que he dit, on vaig viure més de mig any, el Senyor va ordenar que una beata ¹ de la nostra Orde tingués noves de mi, mes de setanta llegües lluny com ella vivia; i fou el cas de venir ella per allí, i va voltar algunes llegües per parlar-me. El Senyor l'havia moguda el mateix any i el mateix més que a mi,

¹ Les *beates* eren dones piadoses que, vivint al mig del món, guardaven el celibat o la viudesa, seguint alguna regla de vida que elles se triaven: solien ésser terciàries d'algun orde religiós. Aquí es fa referència a Maria de Jesús, nadiua de Granada, i que més tard fundà un monestir a Alcalà.

pera fer un altre monestir d'aquesta Orde; i com Déu li posà aquest desig, ella va vendre tot lo que tenia, i se'n va anar a Roma, a peu i descalça, a cercar autorització pera fer-ho. Es dona de molta penitència i oració, i el Senyor li feia moltes mercès, i la Mare de Déu se li era apareguda i li havia manat de fer-ho: me passava tan endavant en el servei del Senyor, que jo em sentia avergonyida d'estar en sa presència. Ella em va mostrar les autoritzacions que portava de Roma, i en quinze dies que ella va ésser amb mi ordonàrem la manera de fer aquests monestirs. I fins que jo vaig parlar amb ella, no era estada jo informada que la nostra Regla, abans de mitigar-se, manava que no es tingués res de propi; ni jo estava en fundar el monestir sense renda, que el meu intent tirava a que les religioses no tinguéssim ànsia de lo que havíem de menester, i jo no mirava els molts neguits que porta el tenir propi. Aquesta santa dona, ensenyada de Déu com era, tot i no sabent llegir, tenia ben entès lo que jo, després d'haver llegides tant les Constitucions, ignorava.

Al bell punt de dir-m'ho ella me va semblar bé, per més que vaig témer que no m'ho havien de consentir, sinó dir-me que feia disbarats, i que no fes res que les altres n'haguessin de patir per causa meva; que, si jo fos estada sola, no m'hi fóra deturada gaire ni gens, ans m'era de gran contentació pensar de guardar els consells de Jesucrist nostre Senyor; que sa Majestat ja m'havia dat grans desigs de pobresa. Així que pera mi no dubtava ésser lo millor; que feia dies que jo desitjava ésser possible al meu estament, d'anar captant per amor de Déu i no tenir casa ni altra cosa; emperò temia que, si a les altres el Senyor no els dava aquests desigs, viurién descontentes; i també que això no fos causa d'alguna distracció, per tal com jo veia alguns monestirs pobres no gaire recollits; i jo no mirava que el no ser-ho era causa d'ésser pobres, i no pas la

pobresa de la distracció; que aquesta no enriqueix pas, ni Déu falla mai a qui el serveix. En fi, jo tenia la fe flaca, lo que no feia aquesta serventa de Déu.

Com jo prenia tants de parers en totes les coses, no trobava gairebé ningú d'aquest parer, ni confés, ni els lletrats que jo tractava. Me retreien tantes raons, que jo no sabia què fer; que, com jo ja sabia que era Regla, i veia ésser de més perfecció, no podia persuadir-me a tenir renda. I baldament algunes vegades me tenien convençuda, en tornant jo a la oració, i mirant a Jesucrist en la creu tan pobre i despullat, no podia sofrir-ho d'ésser rica. Amb llàgrimes li suplicava que ho disposés de manera que jo em veiés pobra com Ell.

Jo trobava tants inconvenients per tenir renda i veia ésser tanta causa d'inquietut i fins de distracció, que jo no feia sinó disputar amb els lletrats. Ho vaig escriure a aquell religiós dominic ¹ que ens ajudava; i ell me va enviar dos plec's de paper contradint-m'ho amb raons de teologia, per tal que jo no ho fes, dient-me que ho havia estudiat molt. Jo li vaig respondre, que per no seguir ma vocació, i el vot de pobresa que tenia fet, i els consells de Jesucrist amb tota perfecció, que no volia aprofitar-me de la teologia, ni desitjava que ell per tal fi em fes mercè dels seus coneixements.

Si jo trobava alguna persona que em fos d'ajut per aital pobresa, me n'alegrava molt. Aquella senyora amb qui jo m'estava m'ajudava bona cosa: d'altres me deien, al començament, que els semblava bé; després, com més ho miraven, trobaven tants inconvenients, que tornaven enrera i instaven molt que no ho fes. Jo els deia, que si ells tan aviat mudaven de parer, jo volia acostar-me al primer que m'havien dit.

En aquest temps, per demanda meva, com

¹ El P. Ibàñez.

aquesta senyora no havia vist al sant Fra Pere d'Alcàntara, el Senyor fou servit que ell vingués a casa d'ella, el qual, ben amador de la pobresa com era, i havent-la practicada tants anys, sabia bé la riquesa que en ella hi havia, i així em fou d'un gran socors, i em va manar que de cap manera deixés de tirar-ho molt endavant. Tenint ja favorable el parer d'aquest home, essent ell qui millor el podia dar, per tenir-ho sabut per llarga experiència, jo vaig determinar de no anar-ne cercant d'altres.

Estant jo un dia encomanant-ho molt a Déu, el Senyor me va dir que de cap manera deixés de fer monestir amb pobresa a guardar-hi, que aquesta era la voluntat de son Pare i la seva, que Ell seria en mon ajut. Això fou amb tan grans efectes en un gran arrapament, que de cap manera vaig poder dubtar ésser cosa de Déu.

El Senyor me va dir una altra vegada que en la renda estava la confusió, i d'altres coses en lloança de la pobresa, i assegurant-me que a qui el servia no li mancava lo necessari per viure: i aquesta manca, com deia, mai la vaig témer pera mi.

També el Senyor va girar el cor del pare presentat ¹, vull dir d'aquell religiós dominicà de qui he dit haver-me escrit que no fundés el monestir sense renda. Jo ja estava molt contenta d'haver-ho entès i de tenir aitals parers; no em semblava sinó que posseïa tota la riquesa del món al determinar-me a viure de caritat per amor de Déu.

Per aquell temps el meu Provincial me va alçar el manament i l'obediència que m'havia posada per estar allí ², i va deixar en la meva voluntat que si me'n volia anar, que pogués, i si volia estar-m'hi una certa temporada més, també. I dins d'aquesta temporada, hi havia d'haver elecció en el meu monestir, i m'avisaren que moltes volien donar-me aquell càrrec de prelada, que pera mi sols el pensar-hi era tan

¹ El títol de *presentat* equival al de llicenciat en Teologia.

² A Toledo, a casa de D.ª Luïsa de la Cerda.

gran torment; que qualsevol martiri em decidia a passar-lo per Déu amb facilitat, mes a aquest, de cap manera m'hi podia avenir. Que, fora del gran treball, per ésser moltíssimes les religioses i per altres raons, i fora que mai m'havia agradat cap càrrec, ans sempre els havia refusat, me semblava un gran perill per la consciència, i així vaig fer gràcies a Déu de trobar-me absent. Vaig escriure a les meves amigues que no em donessin el vot.

Estant jo molt contenta de trobar-me absent d'aquell brogit, el Senyor me va dir que de cap manera deixés d'anar-hi, que, puix desitjo creu, que una de bona se me n'aparella, que no la rebutgi, que hi vagi amb cor, que Ell m'ajudarà, i que me'n vagi tot seguit. Vaig tenir una gran desolació, i no feia sinó plorar, per tal com vaig pensar que la creu era ésser prelada, i, com dic, jo no em podia persuadir que tal cosa estava bé a la meva ànima de cap manera, i no m'ho podia empassar. Ho vaig referir al meu confés. Ell me va manar que procurés d'anar-hi tot seguit, que estava clar ésser de més perfecció, i que per la gran calor que feia, que n'hi havia prou de trobar-m'hi per l'elecció, i que esperés alguns dies, que el camí no em fes mal. Mes com el Senyor tenia ordenada una altra cosa, se va haver de fer; que era tanta l'inquietut que jo sentia, i el no poder fer oració, i el semblar-me que faltava a lo que el Senyor m'havia manat, i que, com jo estava allí a plaer i delicadament tractada, no volia anar a oferir-me al treball, que amb Déu tenia soles paraules; que podent estar jo on era de més perfecció ¿per què ho havia de deixar?; que si hi moria, morís; i sobre això sentia una apretor d'esperit i que el Senyor me llevava tot el gust en l'oració. Finalment jo estava de tal manera, que ja m'era tan gran torment, que vaig suplicar a aquella senyora tingués a bé de deixar-me partir, que ja el meu confés, en veure'm ell així, me va dir que me n'anés, que Déu el movia a ell igualment que a mi.

Aquella senyora tenia tal sentiment de jo deixar-la, que pera mi era un altre torment; que de fet li havia costat molt d'obtenir-me del Provincial, importunant-lo de moltes maneres. Atès lo que ella sentia, vaig tenir per una grandíssima cosa que ella s'hi avingués; mes, com ella era molt temorosa de Déu, i com li vaig dir que podria fer-se-li gran servei, i altres moltes coses, i li vaig dar esperança que era possible el tornar-la a veure, d'aquesta manera amb gran pena ho va tenir a bé.

De partir-me d'ella ja no en tenia jo pena, que amb entendre jo que era cosa de més perfecció i servei de Déu, amb el goig que sento d'acontentar-lo, vaig passar la pena de deixar aquella senyora, que tan sentiment li veia tenir, i d'altres persones a qui jo devia molt, en especial el meu confés, que era de la Companyia de Jesús, i jo n'estava molt; mes, mentre més consolació jo veia que perdia pel Senyor, més satisfacció sentia de perdre-la. Jo no podia entendre com era això, per tal com veia clarament aquests dos contraris: sentir goig, consolació i alegria d'allò que em sabia greu cordialment; que jo estava aconsolada i tranquila i tenia avinentesa de fer moltes hores d'oració. Jo veia que venia a entrar dins d'un foc, que el Senyor ja m'ho havia dit, que venia a passar una gran creu—si bé mai vaig pensar que ho fos tant com després vaig veure—i amb tot jo hi venia alegre ja, i estava frisoza de no posar-me tantost en la batalla, puix el Senyor volia que jo l'hagués, i així sa Majestat me dava cor i el posava en ma debilesa.

Altrament, jo no podia entendre com això podia ésser. Heusaquí la comparança que em vingué al pensament: si posseint jo una joia o un altre objecte que em fa molt goig, vinc a saber que ho vol una persona que jo amo més que a mí, i desitjo més complaure que a mi mateixa, aleshores me fa major contentació, de trobar-me jo sense, que no pas de

posseir-ho, per complaure a aquella persona; i com aquest goig de complaure-la excedeix al goig de complaure'm, se'm lleva la pena de la falta que em fa la joia, o allò que jo amo, i de perdre el goig que em feia. Així que de veure que jo deixava persones que sentien tant apartar-se de mi, tot i essent jo de natural tan agraïda, que en altre temps n'hauria hagut gran sentiment, aleshores si hagués volgut tenir-ne pena, no hauria pogut.

Fou de tal importància el no tardar jo ni un dia més per lo que tocava a l'afer d'aquesta beneita casa ¹, que jo no sé pas com hauria pogut acabar-se, si jo aleshores me fos més detinguda. ¡Oh grandesa de Déu! Moltes vegades em meravella de pensar i veure que particularment sa Majestat volia ajudar-me, a fi d'erigir aquest reconet de Déu, com jo crec que ho és, i estatge on sa Majestat s'adelita, com Ell una vegada estant jo en oració me va dir, que aquesta casa era paradís de sa delitança. I així sembla que sa Majestat ha triades les ànimes que Ell hi ha dutes, en companyia de les quals jo visc amb força, força confusió; que jo no hauria pas sabut desitjar-les tals per aquest propòsit de tanta estretura i pobresa i oració. I elles ho porten amb un goig i alegria, que cada una es troba indigna d'haver merescut venir a tal lloc; en especial algunes que el Senyor les va cridar de molta vanitat i gales del món on haurien pogut estar contentes segons ses lleis, i el Senyor els ha dat aquí les contentacions tan doblades, que clarament coneixen haver-ne rebut el cent per u de lo que van deixar, i no paren de donar gràcies a sa Majestat. A d'altres les ha mudades de bé en millor. A les de poca edat els dóna fortalesa i coneixement a fi que no puguin desitjar altra cosa, i que entenguin que és viure en major repòs, fins per lo d'aquest món, l'estar separades de totes les coses de la vida. A les

¹ El monestir de Sant Josep d'Avila.

que són de més edat i de poca salut, els dóna forces i els les ha dades per poder portar l'aspretat i penitència com totes.

¡Oh Senyor meu, com se us coneix que sou poderós! No és menester cercar raons per lo que Vós voleu, que sobre tota raó natural Vós féu les coses tan possibles, que doneu ben entenent que no cal sinó amar-vos de debò i deixar-ho de veres tot per Vós, a fi que Vós, Senyor meu, ho feu tot fàcil. Aquí ve bé de dir que poseu aparença de treball en vostra llei; que jo no ho veig, Senyor, ni sé com és estret el camí que porta a Vós. Veig que és un camí reial, i no cap viarany; un camí que aquell que de veritat s'hi posa, va més segur. Molt lluny estan els colls i les cingleres per caure, per tal com ho estan les ocasions. Viarany ne dic jo, i mal viarany, i camí estret, aquell que d'una banda té una vall molt fonda on caure, i d'altra banda una cinglera: lo mateix és descuidar-se que estimbar-se i fer-se trossos. En cambi, aquell que ama de veritat a Vós, el meu Bé, va segurament per ample camí reial, està lluny de la cinglera; tot just encepaga un poc, que Vós, Senyor, li doneu la mà. Si ell us té amor a Vós, i no a les coses del món, no basta una caiguda, ni moltes, pera perdre's: va per la vall de l'humilitat.

Jo no puc entendre el temor que hi ha de posar-se en el camí de la perfecció. Que el Senyor, per qui Ell és, ens doni entenent que mala és la seguretats de seguir la rua de la gent en tan manifestos perills com hi ha, i com la verdadera assegurança està en procurar anar molt endavant en el camí de Déu. Es cosa de posar els ulls en Ell, i no tinguem por que es pongui aquest Sol de justícia, ni ens deixi caminar de nit que ens perdem, si de primer no el deixem nosaltres a Ell.

De caminar entre lleons, que cada un sembla voler-se'ns abraonar (com són les honres, i els plaers, i els goigs semblants, al dir del món), no se'n

té por; i en el camí de Déu sembla que el dimoni fa témer les musaranyes. Mil vegades em meravello, i deu mil voldria cansar-me de plorar i donar veus a tothom per dir el gran engegament i maldat meva, a fi que els homes obrissin els ulls. Que els els obri Aquell que pot per sa bondat, i no permeti que a mi se'm tornin a cegar. Amén.

CAPÍTOL XXXVI

PROSSEGUEIX EN LA MATÈRIA COMENÇADA, I DIU COM SE VA ENLLESTIR I FUNDAR AQUEST MONESTIR DEL GLORIÓS SANT JOSEP, I LES GRANS CONTRADICCIONS I PERSECUCIONS QUE HI HAGUÉ, I ELS GRANS TREBALLS I TENTACIONS QUE ELLA VA PASSAR, I COM EL SENYOR LA FEU EIXIR DE TOT AMB VICTÒRIA, A GLÒRIA I LLOANÇA D'ELL.

SUMARI. *Teresa troba a Avila Sant Pere d'Aloàntara que li fa gran servei. — El monestir és erigit el dia de Sant Bartomeu. — Torbació interior de Santa Teresa. — Es cridada del monestir de l'Encarnació. — Commoció en la ciutat d'Avila. — El P. Bàñez impedeix la destrucció del monestir de Sant Josep. — Aparició de Sant Pere d'Aloàntara. — Santa Teresa obté llicència d'establir-se definitivament a Sant Josep. — Manera d'observar-hi la primera regla. — Goig i fervor de les religioses.*

Partida ja d'aquella ciutat ¹, venia jo molt gojosa pel camí decidint-me a passar tot lo que el Senyor fos servit, molt de bon cor. La mateixa nit que jo vaig arribar a aquesta terra, ens arriba la llicència pera fer el monestir, i el Breu de Roma, que fou una meravella pera mi i per aquells que sabien la pressa que el Senyor m'havia dada de venir, quan varen saber la necessitat que n'hi havia, i a quina conjuntura el Senyor me va dur; que vaig

¹ La Santa eixí de Toledo a l'entrant de juliol de 1562.

trobar aquí el Bisbe, i el sant Fra Pere d'Alcàntara, i un altre cavaller gran servent de Déu, en casa de qui aquest sant home posava, que a casa d'ell trobaven lloc i redós els servents de Déu.

Tots dos a una aconseguiren del Bisbe ¹ que ell admetés el monestir; que no fou poca cosa, essent monestir de pobresa, sinó que ell era tan amic de persones que veia així determinades a servir al Senyor, que tot seguit se va afectar d'afavorir-lo. Endemés, l'aprovació del sant ancià Fra Pere, i el procurar-nos ell el socors d'uns i altres, ho va enllestir tot plegat. Si jo no fos vinguda en aquesta conjuntura, com ja he dit, no puc entendre com s'hauria pogut fer, que aquest sant home va ésser poc aquí, que no crec fossin vuit dies, i aquests molt malalt, i al cap de molt poc temps el Senyor se l'endugué. Sembla que sa Majestat l'havia guardat fins a terminar aquest afer, que feia molts dies, no sé si més de dos anys, que estava molt malament de salut.

Tot se va fer en gran secret, que a no ésser així no s'hauria pogut fer res, per lo mal que la ciutat s'hi avenia com després es mostrà. El Senyor va disposar que un cunyat meu estigués malalt aquí, i que no hi fos la seva muller, i en aquesta necessitat me varen dar llicència per estar-me amb ell, i això fou ocasió que res se'n traslluís, si bé algunes persones no deixaven de tenir alguna sospita, mes no ho creien pas per això. Fou cosa d'admiració que la malaltia no va durar més de lo que calgué per l'afer, i en fent menester que ell tingués salut, a fi que jo estigués lliure i ell deixés lliure la casa, el Senyor l'hi va donar tantost, que ell n'estava meravellat.

Vaig passar prou afany procurant el consentiment d'uns i altres, i amb el malalt, i amb treballadors, a fi que s'enllestís la casa ben depressa,

¹ D. Alvaro de Mendoza.

que tingués forma de monestir, lluny d'acabar-se com estava. I la meva companya ¹ no era aquí, que ens va semblar ésser millor que estigués fora, per més dissimular, i jo veia que la promptitut feia el tot per moltes raons; i l'una era que cada hora temia que m'havien de manar tornar al convent. Tantes eren les coses treballoses que vaig passar, que em va fer pensar si aquesta era la creu; per bé que encara em semblava poc per la gran creu que jo tenia entès del Senyor haver de passar.

Altrament, enlestides totes les coses, el Senyor fou servit, que el dia de Sant Bartomeu algunes van pendre l'hàbit, i fou posat el Santíssim Sagrament, i amb tota autoritat i força va trobar-se fet el monestir del gloriosíssim Pare nostre Sant Josep, any de mil cinc cents seixanta dos. A dar-los l'hàbit hi vaig ésser jo, i unes altres dues monges de nostra mateixa casa ² que s'escaigueren ésser-ne fora. La casa en què es feu el monestir era aquella on estava el meu cunyat, que l'havia comprada, com he dit, per dissimular millor l'afer, i jo hi habitava amb llicència, i per no contravenir un punt l'obediència, no feia res que no fos amb parer de lletrats. I com ells veien ésser de molt profit per tota l'Orde, per moltes raons, encara que jo anava amb secret, i guardant-me que els meus prelats no ho sabessin, me deien que ho podia fer; que per molt poca imperfecció que ells m'haguessin dit que fos, mil monestirs me sembla que hauria deixat, quant més un de sol. Això és cert, que si bé jo ho desitjava per deseixir-me més de tot, i seguir la meva professió i vocació amb més perfecció i tancament; de tal manera ho desitjava, que, si jo hagués entès ésser major servei de Déu el deixar-ho tot, ho hauria fet, així com ho vaig fer l'altra vegada amb tota pau i quietut.

Endemés fou pera mi com trobar-me en una

¹ D.ª Guiomar d'Ulloa.

² Del convent de l'Encarnació d'Avila.

glòria el veure posar el Santíssim Sagrament, i que es van remeiar quatre òrfenes pobres, rebudes sense dot, i grans serventes de Déu; que aquesta fou la pretensió al començament, que entressin persones que amb el seu exemple fossin fonament on se pogués realitzar l'intent que dúiem de molta perfecció i oració, i així jo veia feta una obra que jo tenia entès ésser en servei del Senyor, i en honra de l'hàbit de sa gloriosa Mare, que aquestes eren les meves ànsies. I també em va dar gran consolació l'haver fet lo que el Senyor tant m'havia manat, i una altra iglésia més del meu gloriós Pare Sant Josep en aquesta ciutat, que no n'hi havia. No pas que a mi em semblés haver-hi fet res, que mai m'ho semblava ni sembla, sempre entenc que ho feia el Senyor, i lo que venia de part meva anava amb tantes imperfeccions, que més aviat hi havia per culpar que no pas per agrair; emperò m'era gran consolació el veure que sa Majestat m'hagués presa per instrument, tan dolenta com jo era, per una obra tan gran, que jo estava així com fora de mi en gran oració.

Acabat de tot, seria com al cap de tres o quatre hores, el dimoni m'escometé amb la batalla espiritual que ara diré. De primer, me va posar davant si era estat mal fet lo que jo havia fet; si jo anava contra obediència en haver-ho procurat sense que el Provincial m'ho hagués manat, que bé em semblava a mi que li fóra d'algun disgust, a causa de subjectar el monestir a l'Ordinari, per no li haver dit primer; si bé, com ell no l'havia volgut admetre i jo no mudava pas l'obediència, també em semblava, per altra banda, que res se li en daria; i qui sap si havien de tenir satisfacció les que aquí estaven en tanta estretura, si els havia de faltar el manteniment, si tot era estat un disbarat, que qui em posava en tal cosa, puix jo tenia monestir. Tot lo que el Senyor m'havia manat i els molts parers i oracions que feia més de dos anys que quasibé no cessaven, tot tan

fora de la meua memòria com si mai res fos estat; solament recordava lo que a mi m'havia semblat, i totes les virtuts i la fe estaven aleshores en mi suspeses, sense jo tenir força que cap obrés ni em defensés de tants cops.

El dimoni també em posava còm me volia tancar en una casa tan estreta i amb tantes malalties; còm havia de poder sofrir tanta penitència, i deixava una casa tan gran i delitosa, i on tan contenta havia estat sempre, i tantes amigues, que tal volta lès del novell monestir no foren del meu gust; que potser jo estaria desesperada; i que per ventura el dimoni havia pretès això, a fi de llevar-me la pau i quièut, i que així no podria tenir oració, neguitosa com estaria, i en perdria l'ànima.

El Maligne em posava davant coses d'aquest estil totes aplegadas, que no era en la meua mà pensar en res més, i amb això tenia jo una aflicció i fosquedat i tenebres en l'ànima, que jo no ho sabia referir. Al trobar-me jo així, me'n vaig anar a veure el Santíssim Sagrament, per bé que no m'hi podia encomanar: me sembla que estava amb una angúnia com qui està en agonia de mort. Tractar-ho amb ningú, no gosava pas, que encara no tenia confessor assenyalat.

¡Valga'm Deu Senyor, quina vida tan miserable és aquesta! No hi ha goig segur, ni res sense mudament. Feia tan poquet que em semblava que no hauria canviat el meu goig amb cap de la terra, i la mateixa causa d'aquest goig ara em torturava de manera que jo no sabia que fer de mi. ¡Oh si miréssim amb esment les coses d'aquesta vida!; cada u veuria per experiència el poc cabal que cal fer de haver-ne plaer o desplaer.

Certament só de parer que aquesta estona fou una de les terribles que jo he passades en ma vida. Sembla que el meu esperit endevinava lo molt que havia de sofrir, si bé no arribà a ésser tant com si això hagués durat. Mes el Senyor no va deixar pa-

tir molt a sa pobra serventa; que Ell mai em va deixar de socórrer en les tribulacions, i en aquesta fou així, que em va donar un poc de llum per veure ésser cosa del dimoni, i per tal que jo pogués entendre la veritat, i que l'enemic tot era voler-me espantar amb mentides; i així vaig començar a tenir recordança dels meus grans determinis de servir al Senyor i desigs de patir per Ell, i vaig pensar que si volia complir-los, que no era cosa d'anar a procurar repòs; i que si tenia treballs, que aquí fóra el mèrit, i si desolació, que si ho prenia pel servei de Déu, me serviria de purgatori: que ¿de què temia? que desitjant jo treballs com feia, aquests n'eren de bons, i que en la major contradicció era el guany; que per què m'havia de flaquejar el cor per servir a qui jo tant devia. Amb aquestes i altres consideracions, fent-me gran força, vaig prometre davant del Santíssim Sagrament de fer tot lo que pogués per obtenir llicència de venir-me'n a aquesta casa ¹, i en poder-ho fer amb bona consciència, prometre clausura.

Al bell punt de fer això, el dimoni va fugir en un instant, i em vaig trobar tranquila i gojosa, i sempre ne som estada, i tot lo que en aquesta casa es guarda de tancament i penitència i lo demás se'm fa extremadament suau i lleuger. Tan grandíssim és el goig, que de vegades jo penso què podria escollir en la terra que fos més delitós. No sé jo si ve d'aquí el tenir jo molta més salut que mai, o bé si és que el Senyor, per tal com és menester i raonable de fer jo com totes, me vol dar aquest conhort de poder-ho fer, encara que sia amb treball; mes del ser-me possible se'n meravellen totes les persones que saben les meves malalties. ¡Beneït sia Ell que tot ho dóna, i en el poder del qual se pot!

D'aquesta brega ne vaig eixir ben cansada i rient-me del dimoni, que vaig veure clar ésser estada cosa d'ell. Com en vint-i-vuit anys i més d'ésser

¹ Sant Josep d'Ávila.

jo monja, mai, ni un moment havia sabut què cosa era desplaer de ser-ne, crec que el Senyor va permetre tal cosa, a fi que jo entengués la mercè gran que en això m'havia feta, i de quin torment m'havia deslliurada, i també a fi que, si jo veia alguna monja sentir tal desplaer, no me'n meravellés, i me'n compadís i la sabés aconsolar.

Altrament, passat això, volent després de dinar descansar un poc, com en tota la nit quasibé no havia parat, i en algunes altres nits tampoc havia deixat de treballar i ansiejar, estant de dies també ben fatigada, com que s'era sabut en el meu monestir i en la ciutat lo que estava fet, hi havia en ell gran avalot per les causes que ja he dites que tenien alguna aparença de raó. La prelada tantost me va fer cridar, que tot seguit m'hi presentés. Al punt de rebre son manament, jo que deixo les meves monges prou apenades i me n'hi vaig. Bé vaig veure jo que se'm presentarien forces treballs; mes com la fundació ja estava feta, ne feia molt poc cabal. Vaig fer oració suplicant al Senyor que m'afavorís, i al meu Pare Sant Josep que em tornés a casa seva, i vaig oferir a Déu lo que havia de passar; i me'n vaig anar molt gojosa que se m'oferís en què jo patís per Ell i el pogués servir, tenint cregut que de continent me posarien en la presó. Mes, al meu parer, gran plaer m'hauria fet per no parlar amb ningú i reposar un poc en solitud de què jo estava ben necessitada, que de tant tractar amb gent n'estava retuda.

Quan vaig arribar-hi i vaig fer mes explicacions a la prelada, ella es va aplacar un poc, i totes les monges demanaren el Provincial, i remeteren la causa a son determini; i en venir ell vaig anar a judici amb gran plaer de veure que patia alguna cosa pel Senyor, que contra sa Majestat ni l'Orde no trobava haver ofès gens en aquest cas; ans procurava augmentar-la amb totes les meves forces, i hauria mort de bona gana per això, que tot el meu desig era que es complís amb tota perfecció. Me vaig recordar del

judici de Jesucrist i vaig veure que el meu era de no-rès.

Vaig dir la meva culpa, com a molt culpable, i així ho semblava a qui no sabia totes les causes del meu obrar. El Provincial me va fer una gran repressió, si bé no amb tant de rigor com el delictes mereixia, i lo que molts li deien: acabat, jo no hauria volgut disculpar-me, per tal com n'estava resolta, i així li vaig demanar que em perdonés, i castigués, i no estigués despagat de mi.

En algunes coses prou veia jo que em condemnaven sense culpa, al dir-me que ho havia fet per tal que em tinguessin en alguna cosa, i a fi d'ésser anomenada, i altres coses semblants; mes en altres entenien clarament que deien veritat, que jo era pitjor que les altres i que no havent jo guardada la molta religió que es segueix en aquella casa, com pensava guardar-la en una altra amb més rigor; que jo escandalitzava el poble i treia novitats. Tot plegat no em feia cap torbació ni pena, si bé jo mostrava haver-ne, a fi que no semblés tenir en poc lo que em deien.

Al capdavant, el Provincial me va manar davant de les monges que jo donés descàrrec i ho vaig haver de fer. Com jo tenia pau al cor i el Senyor era en mon ajut, vaig dar el meu descàrrec de manera que ni el Provincial ni les que allí estaven van trobar per què condemnar-me, i jo després a soles li vaig parlar més clar i ell ne va estar molt satisfet, i em va prometre que, si el monestir seguia avant, a l'apaivagar-se la ciutat, ell em daria llicència d'anar-me-n'hi. Es que l'avalot de la ciutat era tan gran com ara diré.

Dos o tres dies després s'aplegaren alguns dels regidors i el corretgidor i alguns del consistori, i tots a una digueren que de cap manera s'havia de consentir, que en venia dany manifest al públic, i que anirien a treure el Santíssim Sagrament i que de cap manera sofririen que seguís endavant. Varen

fer ajustar totes les Ordes que diguessin llur parer, dos lletrats de cada una. Uns callaven, d'altres condemnaven; en fi la conclusió fou que tantost se desfés. Solament un Presentat¹ de l'Orde de Sant Domingo, si bé n'era contrari, no del monestir, sinó de sa pobresa, va dir que no era cosa per desfer-se així, que s'hi miressin bé, que temps hi havia per fer-ho, que era cosa que pertanyia al Bisbe, o altres raons d'aquest estil que foren de molt profit; que amb la fúria que portaven, fou una sort que tot seguit no ho posesin per obra. Era, a fi de comptes, que el monestir havia d'ésser; que el Senyor n'era servit, i tots podien poc contra sa voluntat. Els contraris daven llurs raons i els movia bon zel, i així sense ofendre ells a Déu, me feien patir a mi i a totes les persones que ho afavorien, que eren algunes, i varen passar molta persecució.

L'avalot de la gent era tan gran, que no es parlava d'altra cosa, i cop de condemnar-me tothom i d'anar al Provincial i al meu monestir. De lo que deien de mi no en tenia cap pena, igual que si no ho diguessin, solament temia que es desfés el monestir. Això em dava gran pena, i el veure que perdien crèdit les persones que m'ajudaven, i el molt neguit que passaven, que de lo que deien de mi, me sembla que més aviat me n'alegrava. I si jo hagués tinguda més de fe, cap alteració n'hauria presa, sinó que el faltar alguna cosa en una virtut, és bastant per ensopir-les totes, i així vaig estar molt apenada dos dies que hi va haver aquests ajustaments que dic en la ciutat; i estant-ne jo ben fatigada, el Senyor me va dir: *¿No saps que Jo som poderós? ¿de què tems?* i Ell me va assegurar que el monestir no es desfaria, de lo qual ne vaig tenir gran consolació.

El consistori n'envià informació al concell del rei; d'allí ne vingué provisió que es fes referent

¹ Fra Domingo Bàñez.

com s'era fet el monestir, i heusaquí començat un gran plet, que de part de la ciutat anaren a la cort, i hi varen haver d'anar de part del monestir, i ni hi havia diners, ni jo sabia què fer: el Senyor va disposar que el meu Pare Provincial mai em va manar que deixés d'ocupar-me'n; que ell és tan amic de tota virtut, que, si bé ell no m'ajudava, no volia ser-ne contrari. La llicència de viure en el novell monestir no me la va donar, fins a veure en què pararia.

Aquelles serventes de Déu estaven soles i feien més amb llurs oracions que jo amb tot lo que anava tractant, si bé hi va caldre prou diligència. De vegades semblava que tot faltava, especialment un dia abans de venir el Provincial, que la Priora me va manar que no intèrvingués en res, i era deixar-ho tot. Jo me'n vaig anar a Déu i li vaig dir: Senyor, aquesta casa no és meva, per Vós s'és feta; ara que no hi ha ningú que miri per ella, feu-ho vostra Majestat. Així em trobava tan descansada i tan sense pena, com si jo tingués tot lo món a tractar-ho, i al punt tenia l'afer per assegurat.

Un sacerdot ¹ molt gran servent de Déu, que sempre m'havia afavorit, amic de tota perfecció, va anar a la cort a seguir l'afer, i treballava molt; i aquell sant cavaller de qui he feta menció, feia moltíssim pel novell monestir, i de totes maneres l'afavoria. Ell va passar prou treballs i persecució, i en tot jo el tenia sempre per pare i encara el tinc per tal. I el Senyor posava tant de zel en aquells que ens ajudaven, que cada u ho prenia per cosa tan pròpia seva com si en allò els anés la vida i l'honra, i no els anava altra cosa fora de semblar-los que el Senyor n'era servit.

Va semblar cosa clara ajudar sa Majestat al Mestre clergue que vaig dir ², que també era dels que em feien gran socors; el qual fou posat de part

¹ Gonzalo d'Aranda.

² Gaspar Daza.

del Bisbe en un gran concell que es va fer, i ell tot sol estava contra tots, i ell al capdavant, amb dir-los certs medis, els va abonança, que fou gran cosa per entretenir-los; mes cap ne bastava que ells tot seguit no tornessin a posar la vida, com diuen, per desfer el monestir. Aquest servent de Déu, que dic, fou el que va donar els hàbits i va posar el Santíssim Sagrament. Aquest tràngol durà quasibé mig any; mes dir-ne a la menuda els grans treballs que s'hi passaren, fóra cosa llarga.

Jo m'espantava de l'oposició del dimoni contra unes pobres dones, i com a tots els que ho contradien els semblava ésser un gran perjudici per la ciutat soles dotze dones amb la priora — que més no n'hi ha d'haver — i de vida tan estreta. Posat d'haver-hi errada o perjudici, fóra pera elles mateixes; mes perjudici a la ciutat no semblava poder-se'n seguir; i ells ne trobaven tants, que amb bona consciència hi feien oposició.

Al capdavant arribaren a dir, que, mentre que el monestir tingués renda, ho consentirien i el deixarien continuar. Jo estava ja tan cansada de veure el treball de tots els que m'ajudaven, més que no pas el meu, que em semblava no fóra mal de tenir renda, fins que els contraris s'apaivaguessin, i deixar-la després. I d'altres vegades, com a miserable i imperfecta, me semblava que tal volta el Senyor ho volia, puix sense renda no podia reeixir el nostre intent, i ja estava per avenir-m'hi.

La convenença ja es tractava, mes estant jo en oració la nit abans de resoldre-ho, el Senyor me va dir que no fes tal cosa, que si començàvem a tenir renda, no ens la permetrien deixar després, i algunes altres coses.

La mateixa nit se m'aparegué el sant Fra Pere d'Alcàntara que ja era mort; i abans de morir me va escriure, quan va saber la gran contradicció i persecució que teníem, alegrant-se ell que la fundació fos tan combatuda, dient que, puix el dimoni n'era

tan contrari, això era senyal d'haver-se de servir moltíssim al Senyor en aquest monestir, i que jo de cap manera m'avingués a tenir renda. I altres dues o tres vegades m'ho persuadia en la carta, i que, si jo així ho feia, tot s'aniria fent segons el meu voler.

Jo ja l'havia vist unes altres dues vegades, després de sa mort, i la gran glòria que ell tenia, i així no em va fer temor, ans ne vaig tenir gran goig; que sempre se'm mostrava amb son cos glorificat, ple de molta glòria, i en sentia grandíssima de veure'l. La primera vegada que el vaig veure, recordo que, parlant-me de lo molt que ell fruïa, me va dir: *Benaurada penitència és estada la que un tan gran premi m'ha aconseguit.*

Com d'això ja crec haver-ne dita alguna cosa ¹, ara hi afegeixo solament que aquesta vegada me va mostrar rigor, i solament me va dir que de cap manera prengués renda, i que, per què no volia seguir son consell, i tantost va desaparèixer. Vaig estar-ne espantada, i tot seguit l'endemà vaig dir lo que passava al cavaller a qui jo acudia en tot, com a qui més se'n cuidava, i que no es fes cap convinença de tenir renda, sinó que el plet seguís endavant. Ell estava en aquest punt molt més ferm que jo, i en va tenir gran alegria: després me va dir quan a contracor seu tractava la convinença.

Sobre això, estant ja l'afer en bons termes, se tornà a llevar una altra persona serventa de Déu i amb bon zel, dient que es posés en mans de lletrats. D'aquí me'n vingueren prou neguits, per tal com alguns dels que m'afavorien s'hi avenien, i aquest pastís, fet del dimoni, fou de tots el de més mal pair. En tot me va assistir el Senyor, que, dit així en suma, no es pot dar ben entenent lo que es va passar en dos anys que hi hagué del començament fins a l'acabament d'aquest monestir: aquest mig any darrer i lo primer fou lo de més treball.

¹ Veieu el capítol XXVII.

Un cop calmada ja la ciutat un poc, aquell Pare Presentat Dominic¹, que absent i tot ens afavoria, hi va donar un bon cop de mà. Fou el cas que el Senyor ens el va dur a un temps que ens feu molt de bé, i va semblar haver-lo dut sa Majestat solament per aquest fi; que ell m'ha dit després no haver-hi hagut motiu de venir, i haver ell sabuda per escaiença la nostra situació. Aquí, a la ciutat, s'hi va estar tot el temps que va caldre. Havent-se'n tornat va procurar per algunes vies que nostre Pare Provincial ens dés llicència que jo i algunes altres religioses amb mi vinguéssim al novell monestir, a fi de resar-hi l'ofici i ensenyar a les que ja hi eren, cosa que semblava impossible d'aconseguir tan aviat².

El dia que hi vàrem venir va ésser pera mi de gran consolació. Abans d'entrar en el monestir, bo i fent oració a la iglésia, estant gairebé en arrapament, vaig veure Jesucrist que semblava rebre'm amb gran amor, i posar-me una corona, i agrair-me lo que jo havia fet per sa Mare.

Una altra vegada, estant totes en el chor en oració, després de completes, vaig veure la Mare de Déu gloriosíssima, amb un mantell blanc, i sota d'ell semblava amparar-nos a totes. Aquí vaig entendre quin grau tan alt de glòria donaria el Senyor a les religioses d'aquesta casa.

En havent-nos posat a resar l'ofici, fou molta la devoció que el poble va començar a tenir a aquesta casa: es varen admetre més monges, i el Senyor va començar a moure els que més ens havien perseguit, a fi que ens afavorissin bona cosa i ens fessin almoïna, i així aprovaven lo que tant havien reprovat, i a poc a poc deixaren estar el plet, i deien que ja entenien ésser obra de Déu, havent volgut sa Ma-

¹ El P. Ibàñez.

² Els que més treballaren per obtenir aital llicència foren el P. Ibàñez i D. Alvaro de Mendoza; mes, segons declaració del mateix Provincial, fou la mateixa Santa qui el va rendir amb aquestes paraules: *Pare, mireu que resistim a l'Esperit Sant.*

jestat que seguís endavant en mig de tanta contradicció. I el dia d'avui no hi ha ningú que li sembli fóra estat encertat el deixar-ho de fer, i així tenen tant de compte en proveir-nos d'almoïna, que sense captar ni demanar a ningú, el Senyor mou la gent a enviar-nos-la, i passem sense que ens manqui lo necessari, i jo espero en el Senyor que serà sempre així; que com les monges són poques, si elles fan lo que deuen, com sa Majestat fins ara els dóna gràcia de fer-ho, segura estic que elles no en tindran manca, ni els caldrà ésser carregoses ni amoïnar a ningú, que el Senyor ne tindrà compte com fins ara.

Altrament, és pera mi de grandíssim conhort el veure'm ací posada entre ànimes de tan gran deseïximent. Llur dalè és de saber com avençaran en el servei de Déu. La solitud és llur conhort, i el pensar de veure a ningú, que no sia per ajudar-les a inflamar-se més en l'amor del seu Espòs els és una pena, mal que sien parents molt acostats; i així no ve a aquesta casa sinó qui d'això tracta, que els altres ni s'hi complauen, ni els complauen: el llenguatge d'elles no és d'altre fora de parlar de Déu, i així ni elles entenen, ni les entén sinó qui té la mateixa parla.

Guardem la Regla de la Mare de Déu del Carme, tota sencera, sense mitigació, sinó tal com la va ordonar Fra Huc, Cardenal de Santa Sabina, i fou dada l'any 1248, el cinquè del pontificat del Papa Innocenci IV¹.

Tots els treballs que s'hi han passat me semblen ben esmerçats. Si bé nostra vida és d'algun rigor, que mai es menja carn sense necessitat, i tenim dejuni de vuit mesos, i d'altres coses, com se veu en la mateixa primera Regla; al present, en molts punts encara les germanes ne tenen poc, i guarden

¹ Fou escrita per Sant Albert, Patriarca de Jerusalem, per als ermitans de Mont Carmel vers 1209. Més tard, en 1247 (1218 segons el Bul·lari Carmelità) fou declarada i aprovada per Innocenci IV, a petició de Sant Simon Stock. En 1452 fou mitigada per Eugeni IV.

altres coses que per complir-la amb més perfecció ens han semblades necessàries, i espero en el Senyor que lo començat ha de seguir molt endavant així com sa Majestat m'ho ha dit.

L'altra casa, que la beata ¹ que vaig dir procurava fer, també fou afavorida del Senyor, i està feta a Alcalà, i no li faltà força contradicció, ni grans treballs a sostenir. Sé que s'hi guarda tota religió, segons la primera Regla nostra. Plàcia al Senyor que tot sia pera glòria i lloança seva i de la gloriosa Verge Maria, de qui nosaltres portem l'hàbit. Amén.

Tinc por que vós ² us enutjareu de la llarga relació que he feta d'aquest monestir, i és ben curta pels molts treballs passats i meravelles que el Senyor en això ha obrades, que n'hi ha molts testimonis que ho podran jurar, i així jo vos demano per amor de Déu, que si vos semblava d'esqueixar lo altre que aquí va escrit, lo que toca a aquest monestir ho guardeu, i morta jo, ho deu a les germanes que sien ací, que animarà molt les que vindran al servei de Déu, i a procurar que no vingui a terra lo començat, sinó que sempre vagi endavant, quan vegin lo molt que sa Majestat va posar en fer aquest monestir per mitjà de cosa tan miserable i baixa com jo. I, com el Senyor tan particularment s'és volgut mostrar en afavorir aquesta obra, me sembla a mi que farà molt mal i serà molt castigada de Déu la monja que comencés a relaxar la perfecció que el Senyor ací ha començada i afavorida, a fi que sia portada amb tanta suavitat; que es veu molt bé ésser tolerable, i poder-se portar amb repòs, i el gran aparellament que hi ha pera viure-hi sempre aquelles que a soles voldran fruir de Jesucrist, llur Espòs. Que això és lo que sempre cal pretendre, elles soles amb Ell sol, i no ésser més de tretze monges; que és cosa que tinc sabuda conve-

¹ Maria de Jesús: veieu, si us plau, el cap. XXXV.

² P. Garcia de Toledo, O. P.

nir per molts parers, i vista per experiència, que pera mantenir el nostre esperit, i viure d'almoïna i sense capta, no és cosa d'haver-n'hi més. I en això aquella és sempre més de creure, que amb molts treballs i oració de moltes persones va procurar lo que fóra millor; i en el gran goig i alegria i pocs treballs que en els anys que fa que estem en aquesta casa veiem tenir totes, amb molta millor salut que solien, es veurà ésser això lo que convé. I les persones que ho trobin aspre, que en donin la culpa a llur manca de fervor, i no pas a lo que es guarda ací; que dones delicades i no sanes, per tal com són fervents, ho poden portar amb tanta suavitat; i que tals persones facin llur via a un altre monestir, on elles se salvaran duent una vida més avinguda amb llurs disposicions.

CAPÍTOL XXXVII

TRACTA DELS EFECTES QUE LI EN RESTAVEN QUAN EL SENYOR LI HAVIA FETA ALGUNA MERCÈ, APEGINT-HI MOLT BONA DOCTRINA. DIU COM ÈS COSA DE PROCURAR-SE I MOLT DE PREUAR EL GUANYAR ALGUN GRAU MÉS DE GLÒRIA, I COM PER RES DE TREBALL SÓN DE DEIXAR ELS BÈNS ETERNALS.

SUMARI. La Santa torna a la relació dels favors de Déu. — Estima que ella fa d'un grau de glòria més en el cel. — El veure la bellesa de Jesucrist la fa franca de cor. — Fins on la majestat de Jesucrist sobrepassa la dels reis de la terra. — Amorosos planys adreçats al Bon Jesús. — La Santa lamenta el formulisme mundà del seu temps.

Me sap greu el dir-ne més de les mercès que el Senyor m'ha fetes després de les que tinc posades, masses que són, per tal que sia de creure haver-les fetes Déu a tan dolenta persona; mes per obeir al Senyor que m'ho ha manat, i a les vostres mercès¹, diré algunes coses a glòria seva. Déu faci que sia de profit a alguna ànima el veure que el Senyor ha volgut així afavorir a una cosa tan miserable, pensant ¿què farà Ell a qui l'hagi servit de debó? i així tothom s'animi a complaure a sa Majestat que ja dóna aitals penyores en aquesta vida.

Primerament, cal esmentar que en aquestes mercès que Déu fa a l'ànima hi ha més i menos glòria;

¹ Pares Garcia de Toledo i Pare Ibáñez, O. P.

que en algunes visions la glòria i gust i consolació sobrepuja tant a lo que és donat en altres, que em fa meravella tanta diferència de fruir, fins en aquesta vida. Que s'esdevé ésser tanta la diferència d'una delícia i favor que Déu dóna en una visió al que dóna en un arrapament, que sembla no ésser possible haver-hi més que desitjar en aquest món, i així l'ànima ni desitja ni demanaria més contentació. Mes, després que el Senyor m'ha dat entenent la gran diferència que hi ha en el cel de lo que frueixen uns a lo que altres frueixen, bé veig també que en aquest món no hi ha mesura en el dar, quan Ell és servit de fer-ho, i així no voldria jo que hi hagués mesura en servir a sa Majestat, i esmerçar en això tota la meva vida i forces i salut, i no voldria per culpa meva perdre un granet de major fruïment.

I això és lo que jo dic: si em demanaven què m'estimo més, estar amb tots els treballs del món fins que s'acabi, i després pujar un poquet més en la glòria, o bé sense cap treball anar-me'n a una glòria un poquet més baixa, que jo de molt bona voluntat pendria tots els treballs per un poquet més de fruir entenent les grandeses de Déu; puix veig que qui més l'entén, més l'estima i li fa més lloances. No dic pas que no m'aconsolaria i tindria per molt benaurada d'estar en el cel encara que fos en el lloc més baix; puix qui un de tal ne tenia en l'infern, gran misericòrdia n'hauria de part del Senyor, i plàcia a sa Majestat que jo hi vagi i què Ell no miri els grans pecats meus. Lo que vull dir és, que, baldament m'hagués d'costar moltíssim, si jo podia i el Senyor me dava gràcia per treballar molt, no voldria per ma culpa perdre res. ¡Miserable de mi, que amb tantes culpes ho tenia tot perdut!

Altrament, és digne també d'esment, que a cada mercè que el Senyor me feia, de visió o revelació, la meva ànima se'n trobava amb algun gran guany, i d'algunes visions se'n trobava amb molts. De veure a Jesucrist me'n va restar impresa la seva

grandíssima bellesa, i avui encara la tinc; que per això d'una sola vegada n'hi havia prou, ¿què serà de tantes com el Senyor m'ha feta aquesta mercè? Heusací el grandíssim profit que en vaig treure: jo tenia una falta grandíssima d'on me'n vingueren grans danys, i era aquesta: que quan començava a entendre que una persona me tenia voluntat, si además me queia en gràcia, li posava tanta afició, que la memòria me subjectava en gran manera a pensar-hi, encara que no era pas amb intent d'ofendre Déu, mes me dava goig de veure-la i de pensar-hi, en ella i en les bones qualitats que jo li veia. Això m'era tan danyívol, que era una perdició per la meva ànima. Emperò després d'haver vista la gran bellesa del Senyor, no veia a ningú que en comparança seva m'agradés, ni m'ocupés l'esperit; que, amb posar un poc els ulls de la pensa en la imatge que en tinc a la meva ànima, me trobo tan franca en aquest punt, que d'ençà d'aleshores, tot lo que veig me fa ois en comparança de les excelències i gràcies vistes en aquest Senyor. No hi ha saber, ni cap mena de satisfacció, que jo m'ho tingui en res, en comparació del plaer que és oir una sola paraula dita d'aquella divina boca, i molt més tantes. Sobre això, si el Senyor pels meus pecats no permet llevar-se'm aquesta memòria, tinc per impossible que ningú pugui ocupar-me-la de manera, que jo no me'n senti franca, amb tornar-me a ocupar un poquet d'aquest Senyor.

Heusaquí lo que em passava amb algun confés. Jo tinc sempre molt amor als que governen la meva ànima, que com jo els prenc tant de debò en lloc de Déu, me sembla que és sempre on la meva voluntat més s'esmerça, i com jo anava amb seguritat, m'hi mostrava avinent. Ells, com a temerosos i servents de Déu, temien que jo no m'aferrés d'alguna manera o em lligués a voler-los, encara que santament, i se'n mostraven desavinents. Això era després que jo estava tan subjecta a obeir-los, que d'abans no els posava aital voluntat. Jo me'n

reia entre mí de veure quant enganyats estaven; si bé jo no els deia sempre tan clar lo poc que m'aferava a ningú com ho tenia interiorment, emperò jo els assegurava, i tractant-me ells més, coneixien lo que jo devia al Senyor; que aquestes sospites que de mi tenien eren sempre als començaments.

En veient Jesucrist me va entrar un amor molt més gran i confiança en Ell, de la conversa tan seguida que hi tenia. Veia que, tot i essent Déu, era home que no s'espanta dels defalliments dels homes, que coneix la nostra miserable naturalesa, subjecta a moltes caigudes pel primer pecat, del qual Ell era vingut a fer-ne reparació. Amb Ell hi puc tractar com amb un amic, encara que és Senyor; que conec no ésser Ell com els que en el món tenim per senyors, que tota llur senyoria la posen en dignitats postisses. Hi ha d'haver hores per parlar-los, i certes persones que ho facin. Si és algun pobret que té algun afer, també li costarà més toms i favors i treballs el tractar-ho. Si de cas fos parlar al rei, a això poc hi arriba la gent pobra i aquell que noble no sia, ans cal demanar qui són els més privats, i ben segurament que no seran persones que tinguin el món sota llurs peus, que aquests dirien veritats ardidament: no fan per palau, que allí és cosa de no dir-les, sinó callar lo que no fóra grat de sentir; ni sols pensar-ho deuen gosar per conservar la privadesa.

¡Oh Rei de glòria i Senyor de tots els reis, poc és el vostre regne muntat sobre bastonets, eternal com és! ¡Poc ens calen migencers amb Vós! Solament amb la vista de vostra persona es veu que Vós sou solament el que mereixeu que us diguin Senyor. Amb la majestat que Vós us mostreu no hi cal gent de companyia ni de guarda, a fi que coneguim que sou Rei; que en aquest món un rei tot sol serà de mal conèixer; per molt que ell vulgui ésser conegut com a rei, no el creuran, que ell no té més que els altres; és cosa que es vegi motiu de creure-ho. I així és de raó que tingui aquests

senyals d'autoritat postissos; que si no els tenia, no en farien gens de cabal, que no li ve de si mateix el semblar poderós; la importància li ha de venir d'altres. ¡Oh el meu Senyor! ¡oh el meu Rei! ¡qui sabés ara representar la Majestat que teniu! És impossible deixar de veure que sou un gran emperador en Vós mateix, que el mirar aquesta majestat espanta; i encara ho fa més, Senyor meu, mirar amb ella la vostra humilitat i l'amor que mostreu a una com jo. Endemés, es pot tractar i parlar amb Vós a nostra voluntat passat el primer espaordiment i temença de veure vostra Majestat, mes restant ne major per no ofendre-us, i no pas per por del càstig, Senyor meu, que d'aquest no se'n fa cabal, en comparança de perdre-us a Vós. Tals són els profits d'aquesta visió, sense altres de molt grans que deixa en l'ànima.

Si aital visió vé de part de Déu es coneix pels efectes, quan l'ànima està a les clares; que, com tant he repetit, el Senyor vol, de vegades, que ella estigui a les fosques i sense haver tal claredat, i així no és molt que temi la que es vegi tan dolenta com jo.

Ara de poc, m'ha passat haver estat vuit dies que em semblava no tenia ni podia tenir coneixement de lo que dec a Déu, ni record de ses mercès, sinó que estava amb l'ànima tan ensopida i posada en jo no sé què ni com, no pas en mals pensaments, mes ella estava tan inhàbil pels bons, que jo me'n reia de mi, i em plavia de veure la baixesa d'una ànima quan Déu no va sempre obrant en ella. L'ànima prou veu que no està pas sense Ell en aquest estament, que no és pas com els grans treballs que tinc de vegades, com he dit; mes si bé ella posa llenya i fa lo poc que pot de part seva, no hi ha com treure'n flama del foc d'amor de Déu. Prou misericòrdia seva és que se'n veu el fum per conèixer que el foc no està mort del tot: el tornar-lo a encendre és cosa del Senyor, que aleshores una

ànima, ni que perdi el seny bufant i aparellant els tions, encara sembla que tot ho ofega més. Lo millor crec que és rendir-se del tot, a que ella no pot res per si sola, i ocupar-se com tinc dit en altres coses meritòries; que tal volta el Senyor li sostreu l'oració per tal que se n'ocupi i conegui per experiència lo poc que l'ànima pot de si mateixa.

Es cert que jo avui m'he aconsolat amb el Senyor i atrevit a plànyer-me de sa Majestat, i li he dit: I doncs, ¿que no n'hi ha prou, Déu meu, de tenir-me Vós en aquesta vida miserable, i que per amor vostra m'hi avinc, i vull viure on tot són destorbs per fruir-vos, ans em cal menjar, i dormir, i tractar amb tothom, i tot ho sofreixo per vostra amor? Que bé sabeu, Senyor meu, que m'és un grandíssim torment. ¡I que les estones tan curtes que tinc sobrereres per fruir de Vós, de mi vos abscondiu! ¿Còm lliga això amb la vostra misericòrdia? ¿Còm ho pot sofrir l'amor que em teniu? Jo crec, Senyor, que si era possible poder-me amagar jo de Vós, com Vós de mi, que penso i crec de l'amor que em teniu que no ho sofriríeu. Mes Vós us esteu amb mi i em veieu sempre. ¡Senyor meu, això no és sofridor; mireu, jo us suplico, que en reb agravi aquella que us ama tant!

Aquestes coses i d'altres he dites de vegades, entenent de primer que el lloc que jo tenia a l'infern era menos horrible de lo que mereixia; mes a voltes l'amor és tan abrivada, que en comptes de reflexionar, en tot mon seny profereixo aquests planys, i tot m'ho sofreix el Senyor. ¡Lloat sia tan bon Rei!

¿Gosaríem escometre així la gent de la terra? Que no gosin parlar al rei, no se'm fa estrany, que és de raó que se'l temi, lo mateix als senyors que representen l'autoritat; mes el món ja s'és posat de manera que ja caldrien vides més llargues per aprendre els punts i novitats i modories que hi ha de nodriment, si se n'ha d'esmerçar un poc en el servei de Déu. Jo em senyo de veure lo que passa. El cas

és que jo ja no sabia com viure quan ací ¹ vaig entrar; que no s'ho tenen a joc quan un se descuida i no encerta el tractament, ans s'ho prenen per un afront tan de veres, que cal presentar satisfaccions de la vostra intenció, en cas d'haver-ho errat, i encara Déu faci que vos en creguin.

Torno a dir, que de fet jo no sabia pas com viure, que la pobra de l'ànima se'n troba fatigada. D'un cantó veu que li manen que sempre ocupi el pensament en Déu, i que cal tenir-lo posat en Ell per lliurar-se de molts perills. D'altre cantó l'ànima veu que no és cosa de mancar-hi un punt en aitals cerimònies del món, sots pena de donar ocasió que es trobin tentats els que tenen la seva honra en aquestes puntositats posada. Jo me'n sentia neguitosa, i mai acabava de fer satisfaccions, que, si bé hi posava estudi, no podia deixar de faltar-hi molt, cosa que, com deia, no es té pas en el món per petita.

I ¿és veritat que en les Religions, on de raó havfem d'estar-ne disculpats, hi ha disculpa? No; que diuen que els monestirs han d'ésser cort de nodriments, i de saber-ne. Jo, certament, no ho puc pas entendre. He pensat si és que algun sant va dir que havia d'ésser cort per ensenyar als que volguessin ésser curials del cel, i és estat entès a l'inrevés. Que la persona, que de raó ha de tenir estudi seguit de complaure a Déu i avorrir el món, pugui posar també un estudi tan gran en complaure als que en el món viuen en aquestes coses que tan sovint se muden, és per mi incomprendible. Encara, si es pogués apendre d'un cop, passi; mes fins per títols de cartes ja cal posar una càtedra on se llegeixi la manera de fer-ho, com aquell qui diu: que ara es deixa marge d'un cantó, ara de l'altre, i, a qui se li solia posar *magnífic*, se li ha de posar *ilustre*.

Jo no sé pas en què ha de parar, que jo encara

¹ Monestir de Sant Josep d'Àvila.

no tinc cinquanta anys, i en lo que he viscut he vistes tantes mudances, que ja no sé viure. Els que ara vénen al món i hagin de viure molts anys ¿què hauran de fer? Per cert tinc compassió a les persones espirituals que estan obligades a estar-se en el món per alguns fins que són sants, puix és terrible la creu que per això han de dur. Si tots se poguessin avenir i fer-se ignorants, i voler que els tinguin per tals d'aquestes ciències, gran treball s'estalviarien.

Mes ¡en quines badomeries me só posada! ¡bo i tractant de les grandeses de Déu, he vingut a parlar de les baixeses del món! Puix el Senyor m'ha feta mercè d'haver-lo jo deixat, ja me'n vull eixir: que es componguin els que sustenten amb tant de treball aquestes futeses. Déu faci que en l'altra vida, que és sense mudament, no ho haguem de pagar.

CAPÍTOL XXXVIII

TRACTA D'ALGUNES GRANS MERCÈS QUE EL SENYOR A ELLA LI VA FER, AIXÍ MOSTRANT-LI ALGUNS SECRETS DEL CEL, COM D'ALTRES GRANS VISIONS I REVELACIONS QUE SA MAJESTAT TINGUÉ PER BÉ FER-LI: DIU ELS EFECTES QUE LI DEIXAVEN I EL GRAN APROFITAMENT QUE SE'N SEGUIA EN LA SEVA ÀNIMA.

SUMARI. *La Santa és arrapada al cel. — Admirables secrets que li són descoberts. — Efectes que aquests favors produeixen en la seva ànima. — L'Esperit Sant se li mostra en forma d'una coloma. — Altres visions. — Ella contempla a Jesuerist en el si del Pare. — Revelacions sobre l'estament d'un ànima en pecat mortal, i sobre la d'òmniació d'una altra. — Ella veu eixir moltes ànimes del purgatori. — Té revelació que tres d'altres eren anades dretament al cel.*

Una nit que jo em trobava tan malament que volia excusar-me de tenir oració, vaig pendre un rosari per ocupar-me vocalment, procurant no recollir l'enteniment, si bé en lo exterior estava recollida en un oratori. Quan el Senyor vol, poc hi fan aquestes diligències. Vaig estar així ben poca estona, i em vingué un arrapament d'esperit amb tanta força que no hi va haver com resistir. Me semblava estar posada en el cel, i les primeres persones que allí vaig veure foren el meu pare i la meva mare, i tan grans coses en tan breu espai com el d'una *Avemària*, que jo en vaig restar ben fora de mi, semblant-me una molt excessiva mercè. Això de tan breu

espai, ja podria ésser que fos més, sinó que es fa molt curt.

Vaig témer que fos alguna ilusió; i com que no m'ho semblava, no sabia què fer, que sentia gran vergonya d'anar al confés amb això; i al meu parer no era pas per humilitat, sinó que em semblava que es burlaria de mi, i diria que ¡quin Sant Pau o Sant Jeroni per veure coses del cel! I com aquests sants gloriosos havien hagut coses d'aquestes, jo en tenia més temor, i cop de plorar i fora, que no em semblava cosa possible. Al capdavall, per més que ho vaig sentir, vaig anar al confés, que mai gosava callar res, mal que em costés de dir-ho, per la gran por que tenia d'ésser enganyada.

Més endavant m'ha passat i encara em passa de vegades, que el Senyor me va mostrant majors secrets; mes si l'ànima volia veure més de lo que se li representa, no hi ha pas com fer-ho, ni és possible, i així cada vegada no veia més de lo que el Senyor mostrar-me volia. Era cosa tan gran, que lo més poquet ja en fóra prou per trobar-se'n l'ànima espantada i molt aprofitada per menysprear totes les coses de la vida. Jo voldria poder donar entenent alguna cosa de lo menos que jo entenia, i pensant com pot ésser, trobo que és impossible; que en sola la diferència que hi ha d'aquesta claror que veiem a la que allà es representa, claror com és tot, no hi ha comparança a fer, que el resplendor del sol sembla cosa molt deslluïda. Finalment l'imaginació, per molt subtil que sia, no arriba a pintar-se ni a representar-se com serà aquesta llum, ni res de lo que el Senyor me dava a entendre amb un goig tan sobirà que dir no es podria; que tots els sentits frueixen tan altament i suau, que és una cosa de no dir, i així és millor no posar-hi més paraules.

Una vegada, havent estat així més d'una hora mostrant-me el Senyor coses admirables, que no semblava anar-se'n Ell del meu costat, me va dir: *Mira, filla, lo que perden aquells que són contra*

mi; no deixis pas de dir-los-ho. ¡Ai, el meu Senyor, i lo poc que val el jo dir-ho a aquells que llurs obres els tenen cegos, si vostra Majestat no els dóna llum! Algunes persones a les quals Vós l'haveu dada, se'n són aprofitades de saber les vostres grandeses; mes, Senyor meu, se veuen mostrades a una cosa tan dolenta i miserable, que jo tinc en molt haver-hi hagut ningú que em cregués. Beneït sia el vostre nom i misericòrdia, que jo, al menos, n'he vista clara milloria en la meva ànima.

Després d'aquestes mercès del cel, l'ànima hauria volgut estar-se allí sempre i no tornar a viure, de tan gran menyspreu que sentia per tot lo d'aquest món; me semblava un fermal, i veig la vil ocupació dels que ens hi deturem.

Quan jo estava amb aquella senyora que vaig dir ¹, fou el cas que una vegada me vaig sentir malalta del cor — que n'he sofert agudament, si bé ara no tant — i ella em va fer mostrar joies d'or i pedres fines, que les tenia de gran valor, en especial una de diamants de gran preu, pensant que m'alegrarien. Jo me'n reia entre mi, i em feia dol de veure lo que estimen els homes, recordant-me de lo que ens té guardat el Senyor, i pensava que em fóra ben impossible, baldament hi posés esforç, el tenir en res aquelles coses, si el Senyor no em llevava les altres de la memòria.

Això dóna a l'ànima una senyoria tan gran, que no sé pas si ho entendreà ningú fora d'aquell qui ho posseeix; que és el verdader i natural deseiximent, puix és sense treball de la nostra part. Tot això és obra de Déu, que sa Majestat mostra aquestes veritats de manera que resten tan impreses, que es veu clar no haver-ho pogut nosaltres en tan breu temps d'aquella manera obtenir. Aquestes mercès m'han deixada també poca por de la mort, que jo sempre havia molt temuda; ara em sembla una cosa

¹ D.ª Lluïsa de la Cerda.

lleugeríssima per aquell qui serveix a Déu, per tal com l'ànima es veu lliure d'aquesta presó en un moment i posada en repòs. Deixem de banda els dolors de quan l'ànima s'arrenca del cos, que cal fer-ne poc cabal; i aquells que amin de cor a Déu i hagin rebutjades les coses d'aquesta vida, deuen tenir una mort més dolça.

Un altre profit me sembla que en vaig treure, en fet de conèixer la nostra verdadera terra, i veure que aquí som pelegrins, i és gran cosa veure lo que hi ha en ella, i saber on hem de viure: que si un hom ha d'anar a fer estada a una terra, li és de gran ajut per passar el treball del camí, haver vist que és terra on viurà amb grandíssim repòs, així com també per facilitar la consideració de les coses celestials i procurar que la nostra conversa sia en el cel. Això és d'un gran aventatge, que de sols mirar al cel l'ànima se'n troba recollida; puix com el Senyor li ha volgut mostrar alguna cosa de lo que hi ha allà, ella està pensant-hi; i algunes vegades me dassa que són la meva companyia i el meu conhort aquells que jo sé que al cel viuen, i ells me semblen verdaderament els vius, i tan morts els que viuen ací, que tot lo món plegat no sembla fer-me companyia, en especial quan tinc aquells abrivaments. Aleshores tot lo que veig amb els ulls del cos me sembla un somni i una burla; lo que ja he vist amb els ulls de l'ànima, és lo que ella desitja, i com ho veu lluny, aquest és el seu morir.

Finalment a qui Déu dóna semblants visions li fa una grandíssima mercè, per tal com això li és d'un gran socors, especialment per dur la pesada creu que tot lo d'aquest món no satisfà l'ànima, tot li desplaui; i si el Senyor no permetia de vegades que un hom se n'oblidés, per bé que se'n torna a tenir record, no sé pas com se podria viure. ¡Ell sia beneït i lloat per sempre més! Plàcia a sa Majestat, per la sang que el seu Fill escampà per mi, que, posat que Ell ha volgut que jo entengui alguna cosa

de tan grans béns, i que comenci a fruit-los en alguna manera, no m'esdevingui lo que a Lucifer, que per sa culpa ho perdé tot. Que Ell no ho permeti per qui Ell és, que de vegades no temo pas poc; si bé d'altra part, i és lo més seguit, la misericòrdia de Déu em posa seguretat, que, havent-me ella tret de tants pecats, no voldrà deixar-me de la seva mà, per jo perdre'm. Això us demano a vós¹ què sempre li feu de súplica.

Endemés, al meu parer, no són pas tan grans les mercès dites, com aquesta que ara diré, per molts motius i pels grans béns que d'ella me'n restaren, i gran vigoria en l'ànima; per bé que mirada cada cosa en si mateixa és de tal valor que no fa pas a comparar. Era la vigília de l'Esperit Sant, després de missa: jo que me'n vaig anar a un lloc molt apartat, on jo resava moltes vegades, i vaig començar a llegir aquesta festa en un Cartoixà², i llegint jo les senyals que han de tenir els que comencen, els que aprofiten i els perfets, pera conèixer si l'Esperit Sant és amb ells, acabat de llegir aquests tres estaments me va semblar que, per la bondat de Déu, segons jo ho podia entendre, l'Esperit Sant no deixava pas d'estar amb mi. Jo l'estava lloant, i tenia en record una altra vegada que ho havia llegit, que de tot allò n'estava ben mancada, que jo ho veia molt bé, així com ara entenia de mi lo contrari, i així vaig conèixer que això era una gran mercè que el Senyor m'havia feta; i llavors vaig començar a considerar el lloc que tenia merescut a l'infern pels meus pecats, i feia moltes lloances a Déu, per quant ni em semblava conèixer la meva ànima de tan altra que la veia. Estant jo en aquesta consideració, me vingué un gran abrivament, sense entendre'n jo la causa: me semblava que l'ànima se'n volia eixir del cos, per no cabre-hi,

¹ P. Garcia de Toledo, O. P.

² Un dels volums del *Vita Christi* d'en Ludolf de Saxònia, cartoixà.

ni trobar-se bastant d'esperar tant de bé. Era un abrivament tan fora mida, que no em podia valer, i, al meu parer, era diferent d'altres vegades, i jo no entenia què tenia l'ànima, ni què volia, que estava amb tanta alteració. Me vaig recolzar, que ni tan sols podia estar seient, que tota la força natural me faltava.

Aleshores jo que veig sobre el meu cap una coloma, ben diferent de les del món, que no tenia plomes com aquestes, sinó les ales d'unes conquilles molt resplendents. Era més gran que una coloma; me semblava oir la remor que amb les ales feia. Estaria aletejant l'espai d'una Avemaria. Mes la meva ànima ja estava de manera, que perdent-se a si mateixa, la va perdre de vista. L'esperit s'apavagà amb tan bon hoste, que, al meu parer, aquesta mercè tan meravellosa el devia inquietar i esporuguir, i en començant a fruir-la, se li llevà la por i va entrar en quietut amb el goig, estant-se en arrapament.

La glòria d'aquest arrapament fou molt gran: la major part de la pasqua ne vaig estar tan embadalida i esmaperduda, que jo no sabia com fer-m'ho, ni com cabia en mi tan gran favor i mercè. De tant de goig interior no hi veia ni hi sentia, com aquell qui diu. D'ençà d'aquell dia vaig entendre trobar-me amb grandíssim aprofitament en un amor de Déu més alt i amb molta major vigoria de virtuts. ¡Déu ne sia beneït i lloat per sempre! Amen.

Una altra vegada vaig veure la mateixa coloma sobre el cap d'un pare de l'Orde de Sant Domingo, solament que em va semblar que els raigs i resplendor de les mateixes ales s'estenien molt més: se'm va donar entenent que havia de portar ànimes a Déu.

Vaig veure una altra vegada la Mare de Déu posant una capa molt blanca al presentat¹ d'aquesta

¹ Segons el P. Gracian, tan aquesta mercè com la precedent foren fetes a Fra Pere Ibàñez, que motí Prior de Trianos.

mateixa Orde, de qui he tractat algunes vegades. Ella em digué que, pel servei que li havia fet en ajudar a fer-se aquest monestir, li dava aquell mantell en senyal que d'aquí avant guardaria la puritat de la seva ànima, i no cauria en pecat mortal. Jo tinc per cosa certa que fou així; que a cap de pocs anys va morir, i la seva mort, i lo que va viure, fou amb tanta penitència la vida, i la mort amb tanta santedat, que en quant se pot entendre, no cal dubtar-ne. Un frare que havia sigut a la seva mort me va dir que ell li digué abans d'expirar que Sant Tomàs li feia companyia. Va morir amb gran goig i desig d'eixir d'aquest desterro. Després se m'és aparegut algunes vegades amb grandíssima glòria i m'ha dites algunes coses. Tenia tanta oració que, quan abans de morir la volia deixar per sa gran flaqueza, no podia, per tal com tenia molts arrapaments. Me va escriure poc abans de morir, sobre quin remei li caldria, que acabat de dir Missa estava arrapat una bella estona, sense poder-ho excusar. Al capdavall Déu li donà el premi de lo molt que l'havia servit tota la seva vida.

Del rector ¹ de la Companyia de Jesús, que algunes vegades n'he feta menció, n'he vistes algunes coses de grans mercès que el Senyor li feia, que per no allargar no les poso aquí. Una vegada li vingué una gran tribulació en què ell fou molt perseguit, i se'n veié molt afligit. Estant jo un dia oint Missa, vaig veure Jesucrist en la creu al bell punt de llevar Déu; me va dir algunes paraules de conhort que jo li digués, i d'altres també prevenint-lo de lo que estava per venir, i posant-li davant lo que Ell havia patit per ell, i que s'aparellés a sofrir. Això li va dar molta alegria i cor, i tot s'és passat després com el Senyor m'ho va dir.

Dels de l'Orde d'aquest pare, que és la Compa-

¹ El P. Gracian i Maria de Sant Josep diuen que la Santa parla del P. Baltasar Alvarez; segons el P. Silveri de Santa Teresa, més aviat sembla referir-se al P. Gaspar de Salazar.

nyia de Jesús, tota l'Orde aplegada, n'he vistes grans coses. Els vaig veure en el cel amb senyeres blanques a les mans algunes vegades; i com dic, n'he vistes d'ells altres coses de gran meravella, i així tinc aquesta Orde en molta veneració, que els he tractats molt i veig que llur vida concorda amb lo que el Senyor me n'ha dat a entendre.

Una nit, estant jo en oració, el Senyor va començar a dir-me algunes paraules, retreient-me amb elles a la memòria lo dolenta que era estada la meua vida: jo en sentia força pena i confusió; que si bé no són paraules dites asprament, causen un dol i pena que fonen l'ànima, i se sent major profit de conèixer-nos amb una paraula d'aquestes que no pas en molts dies de nosaltres considerar la nostra misèria; és que duen esculpida una veritat que no la podem negar. El Senyor me va representar les voluntats que amb tanta vanitat jo havia tingudes, i em va dir que m'ho tingués en molt el voler que es posés en Ell una voluntat que tan malament s'era esmerçada com la meua, i l'admetre-la Ell.

Altres camins m'ha dit que tingués recordança de quan jo semblava tenir-m'ho a honra, l'anar contra la d'Ell. D'altres, que em recordés de lo que jo li devia, que quan jo li venia més contrària, Ell m'estava fent mercès. Quan jo faig algunes faltes, que no són poques, sa Majestat me les fa entenedores, de manera que semblo desfer-me tota. Venia el cas de reptar-me el confés, i jo voler-me aconhortar en l'oració, i allí trobar el verdader reptiri.

Endemés, tornant a lo que deia, quan el Senyor va començar a portar-me a la memòria la meua dolenta vida, com jo aleshores res havia fet, al meu parer, vaig pensar, bo i plorant, si era que Ell me volia fer alguna mercè. Que em passa tot sovint, quan rebo alguna particular mercè del Senyor, haver jo sentit de primer el meu no-rès, a fi que vegi més clarament que lluny estic jo de merèixer-ho: al meu parer, deu ésser obra del Senyor. Al cap de

poca estona el meu esperit fou arrapat de manera, que quasibé me va semblar que estava totalment fora del cos; al menos no s'entén pas que un hom hi visqui. Vaig veure la humanitat sacratíssima de Jesucrist amb una tan grandíssima glòria, com jamai l'havia vista. Per una admirable notícia i clara se'm va representar estar Ell posat dins del si del Pare: això jo no sabia pas dir com és, que sense veure, me va semblar trobar-me present a aquella Divinitat. Me'n vaig sentir tan esglaiada i de tal manera, que em sembla varen passar alguns dies que no podia tornar en mi, i sempre em semblava tenir present aquella majestat del Fill de Déu, si bé no tant com la primera vegada — que això prou ho entenia jo, — sinó que aital vista, per breu que sia estada, resta tan esculpida en la imaginació, que no s'ho pot llevar per algun temps, i és de força conhort i fins de profit.

Unes altres tres vegades he tinguda aqueixa mateixa visió. Jo diria que és la visió més alta que el Senyor m'ha feta mercè de veure, i els guanys que porta amb si són grandíssims. Sembla que purifica l'ànima en gran manera i lleva quasibé totalment la força a aquesta nostra sensualitat. Es una gran flama, que sembla abrasar i aniquilar tots els desigs de la vida; que, per bé que jo, glòria a Déu, no els tenia posats en coses vanes, aquí em fou ben declarat com totes les coses són vanitat, i que en són de vanes les senyories d'aquest món; i és una gran lliçó per aixecar els desigs a la pura veritat. Resta imprès un acatament que jo no sabré dir com és, mes és ben diferent de lo que nosaltres en aquesta vida podem adquirir. L'ànima sent un fort esglai de veure com ella va gosar ofendre una tan grandíssima Majestat, i com hi hagi ningú que gosi fer-ho.

Algunes vegades hauré dit aquests efectes de visions i d'altres mercès; mes ja he declarat que hi ha més i menos en l'aprofitament: el d'aquesta visió és grandíssim. Quan jo m'acostava a combregar

i em recordava d'aquella grandíssima Majestat que havia vista, i esmentava que era el que estava en el Santíssim Sagrament — i moltes vegades vol el Senyor que jo el vegi en l'Hòstia — se'm posaven els cabells drets i semblava que tota m'aniquilava. ¡Oh Senyor meu! Mes si Vós no cobríeu la vostra grandesa, ¿qui gosaria arribar acostar tantes vegades una cosa tan sutza i miserable a una tan gran Majestat? ¡Beneït sieu, Senyor! Que els àngels i totes les criatures vos en facin lloances, que així atempereu les coses a la nostra debilesa, per tal que gaudint de mercès tan sobiranes, no ens faci por el vostre gran poder, no fos cosa que, a tall de febles i miserables, ni tan solament les goséssim fruit.

Si el Senyor així no ho feia, podria esdevenir-nos lo que va passar a un pagès, i ho sé certament que fou així: ell que va trobar un tresor, i com era més gran de lo que cabia en son cor, que era mi-grat, quan se va veure amb ell, li va venir una tristesa, que, a poc a poc, de pura ànsia i aflicció va morir per no saber què fer-se'n. Si ell no havia trobat tot el tresor sencer, sinó que a poc a poc l'hi haguessin anat donant i l'en haguessin mantingut, ell hauria viscut més content que no pas essent pobre i no se n'hauria fet la vida.

¡Oh Riquesa dels pobres, i que meravellosament sabeu mantenir les ànimes, i sense que elles vegin tan grans riqueses, a poc a poc els les aneu mostrant! Quan jo veig una majestat tan gran dissimulada en una cosa tan poca com és l'Hòstia, d'ençà d'aleshores en bona veritat me fa meravella una sabiesa tan gran, i no sé com el Senyor me dóna cor i fortalesa per acostar-me a Ell: si el Senyor que tan grans mercès m'ha fetes no m'ho donava, ni fóra possible poder-ho dissimular, ni deixar de dir a crits tan grans meravelles. Doncs ¿què sentirà una miserable com jo, carregada d'abominacions, i que amb tan poc temor de Déu té esmerçada sa vida, de veure's acostar a aquest Senyor de tan

gran majestat, quan Ell vol que la meva ànima el vegi? Una boca que tantes paraules ha parlades contra el mateix Senyor, ¿com s'ha d'acostar a aquell cos gloriósissim ple de mundícia i de pietat? Que fa dordre molt més i saber més greu a l'ànima de no haver-lo servit, l'amor que mostra aquella faç de tanta bellesa, amorositat i dolçor, que no pas la temença que es posa a l'ànima de la majestat que ella li veu.

Mes ¿què podria jo sentir dues vegades que vaig tenir les visions que diré? Certament, Senyor meu i glòria meva, que estic per dir, que en alguna manera, en aquestes grans afliccions que l'ànima sent, he feta alguna cosa en vostre servei. ¡Ai, que no sé lo que em dic, que quasibé sense ésser paraules meves escric ara això!, que em sento torbada i un poc eixida de mi mateixa, al retreure'm a la memòria aquestes coses. Bé hauria dit que havia feta alguna cosa per Vós, Senyor meu, si aquest sentiment eixia de mi; mes, com no pot haver-hi bon pensament que no el doneu Vós, no hi ha res per agrair-me: jo só, Senyor, la deutora, i Vós l'agraviat.

Un dia anant a combregar, vaig veure amb els ulls de l'ànima, més clarament que amb els ulls del cos, dos dimonis de molt abominable figura, que semblaven tenir llurs corns entortolligats al coll del pobre sacerdot; i vaig veure el meu Senyor amb la majestat que tinc dita, posat en aquelles mans que es veia clar que eren ofenedores d'Ell, en l'Hòstia que el sacerdot m'anava a dar, i vaig entendre estar aquella ànima en pecat mortal. ¿Quin dol feia, Senyor meu, veure aquesta bellesa vostra entre figures tan abominables? Els dimonis estaven com espavordits i esglaiats al davant vostre, que de grat semblava que fugirien, si Vós els deixéssiu partir. Me va escometre una torbació tan gran, que jo no sé com vaig poder combregar, i me'n vaig trobar en gran temença per semblar-me que en una visió vinguda de part de Déu, sa Majestat no m'hauria

permès de veure el mal que hi havia en aquella ànima. El mateix Senyor me va dir que fes oració per ella, i que Ell ho havia permès a fi que jo entengués la força que tenen les paraules de la consagració, i que Déu no deixa d'estar allí per dolent que sia el sacerdot que les diu, i per tal que jo veiés la gran bondat divina com se posa en aquelles mans de son enemic, i tot això pel bé meu i de tots. Vaig ben entendre quan més obligats estan els sacerdots que d'altres a ésser bons, i que tremenda cosa és el rebre indignament aquest Sagrament Santíssim, i que senyor n'és el dimoni de l'ànima que està en pecat mortal. Aquesta visió em fou de gran utilitat i em posà força coneixement de lo que jo a Déu devia. ¡Ell sia lloat per sempre més!

Un altre camí així mateix me va passar una cosa que em va molt espavordir. Estava jo en un lloc on va morir certa persona ¹ que, segons vaig saber, havia duta prou mala vida una pila d'anys; mes feia dos anys que tenia malaltia, i en algunes coses semblava haver-hi posat esmena. Va morir sense confessió, malgrat de lo qual no em semblava a mi haver-se de condemnar. A l'amortallar-lo que feien, vaig veure molts dimonis que prenien aquell cos i semblaven jugar-hi i botxinejar-lo de manera que em feia feresa, menant-lo amb grans harpiots de l'un a l'altre. Quan el vaig veure portar a enterrar amb la mateixa honra i cerimònies que els altres difunts, jo estava pensant la bonesa de Déu, com no volia que aquella ànima fos infamada, sinó que fos encobert que ella era la seva enemiga.

Jo estava mig fora de seny de lo que havia vist. En tot l'Ofici no vaig veure cap més dimoni; després, quan posaren el cos en la sepultura, era tanta la munió que n'hi havia dins per aferrar-lo, que de veure-ho jo n'estava esmaperduda, i no calia poc cor per dissimular-ho. Jo em deia què farien d'aquella

¹ El P. Ribera, S. J., historiador de Santa Teresa, diu que es tracta d'un cavaller ric.

ànima quan així s'ensenyorien d'aquell trist de cos. Déu volgués que això tan espantable que vaig veure, ho veiessin tots aquells que són en mal estat, que, al meu parer, fóra una gran cosa per fer-los ben viure. Tot això em fa conèixer més lo que dec a Déu i de lo que Ell m'ha deslliurat. En força temença vaig estar fins a tractar-ho amb el meu confés, pensant si fóra una ilusió del dimoni per infamar aquella ànima, si bé no era tinguda per de molta cristianitat. Veritat és que, encara que no fos ilusió, sempre que me'n recordo em fa temor.

Puix he començat a parlar de visions de difunts, vull dir algunes coses que el Senyor és estat servit d'haver-me fet veure d'algunes ànimes. Ne diré poques per abreviar, i per tal com no és necessari pera treure'n cap profit.

Me digueren que havia mort un que fou Provincial nostre, i quan va morir ho era d'una altra província, al qual jo havia tractat i degudes algunes obres bones. Era persona de moltes virtuts. En saber jo que era mort, me'n va venir molta torbació, que vaig témer pel seu salvament, per tal com era estat prelat vint anys, cosa que certament me fa gran temença, per semblar-me cosa de molt perill el tenir càrrec d'ànimes, i tota ansiosa me'n vaig anar a un oratori. Li vaig donar tot el bé que jo havia fet en ma vida, que fóra ben poc, i així vaig demanar el Senyor que els seus mèrits suplissin lo que li calia a aquella ànima per eixir de purgatori. Mentre jo estava demanant això al Senyor, lo millor que jo podia, ell me va semblar eixir del pregon de la terra al meu costat dret, i el vaig veure pujar al cel amb grandíssima alegria. Ell va morir prou vell, mes jo el vaig veure d'edat de trenta anys, i encara de menos, i amb la cara resplendent.

Aquesta visió va passar molt depressa; mes jo en vaig estar en tal extrem aconhortada, que la seva mort mai més pogué dar-me pena, per bé que veia

prou persones que n'estaven desconsolades, que ell era molt ben volgut. La consolació de la meva ànima era tan gran, que no sentia gens la seva mort, ni jo podia dubtar que aquesta visió era bona; vull dir que no era il·lusió. No feia més de quinze dies que era mort. Amb tot jo no vaig deixar de procurar que l'encomanessin a Déu, i de fer-ho jo mateixa, sols que no podia fer-ho amb tanta voluntat com si això no hagués vist; que, quan el Senyor me mostra la glòria d'una ànima, i després la vull encomanar a sa Majestat, me sembla, sense poder-hi fer més, que és com fer almoïna a un ric. Com ell va morir ben lluny d'ací, després vaig saber la mort que el Senyor li va donar, que fou de tan gran edificació, que tot-hom ne tenia admiració del bon seny i llàgrimes i humilitat amb què va morir.

Una monja, gran serventa de Déu, s'era morta al nostre monestir ¹, feia cosa d'un dia i mig. En l'ofici de difunts que es resava per ella en el chor, una monja estava dient una lliçó i jo estava dreta per ajudar-la a dir el verset. A la meitat de la lliçó, me semblà veure eixir aquella ànima de la part d'on eixí la passada, i que se'n pujava al cel. Aquesta no fou una visió imaginària com la d'abans, sinó com d'altres que tinc dites, emperò no se'n dubta pas més que de les que es veuen.

Una altra monja va morir en el mateix monestir, de divuit fins a vint anys. Sempre era estada malalta i molt serventa de Déu, amiga del chor, i molt virtuosa. Certament vaig pensar que ella no entraria en purgatori, com eren moltes les malalties que havia passades, sinó que li sobrarien mèrits. Estant jo a resar les Hores, abans d'ésser enterrada — faria quatre hores que era morta, — vaig entendre que eixia del mateix lloc, i se n'anava al cel.

Estant en un col·legi de la Companyia de Jesús ², amb els grans treballs d'ànima i cos, que, segons

¹ Fa referència al monestir de l'Encarnació, d'Àvila.

² En la iglésia del Col·legi d'Àvila.

deia, he tingut i tinc algunes vegades, me trobava de manera que ni un bon pensament al meu parer podia admetre. La nit abans s'era mort un germà d'aquella casa de la Companyia ¹, i estant jo encomanant-lo a Déu com podia, i oint Missa d'un altre Pare de la Companyia per ell, me vingué un gran recolliment, i el vaig veure pujar al cel amb molta glòria en companyia de Nostre Senyor. Vaig entendre que sa Majestat l'acompanyava per especial mercè.

Un altre frare ² de la nostra Orde, que era molt bon frare, tenia una greu malaltia, i mentre jo era a Missa me vingué un recolliment, i vaig veure com era mort i pujava al cel sense entrar en purgatori. Segons vaig saber després, va morir en aquella mateixa hora en què ho vaig veure. Jo vaig estar admirada de no ésser ell entrat en purgatori. Vaig compendre que per ésser estat un frare que havia guardada bé sa professió, li eren estades de profit les Butlles de l'Orde per no entrar en purgatori. No entenc pas per què així ho vaig entendre; me sembla que deu ésser per tal com l'ésser frare no està pas en l'hàbit, vull dir que no n'hi ha prou de dur l'hàbit per fruir de l'estament de més perfecció en què consisteix l'ésser frare.

Res més vull dir d'aquestes coses; que, com he dit, no en veig la raó de fer-ho, per bé que són moltes les que el Senyor m'ha feta mercè de jo veure. Mes de totes les ànimes que jo he vistes, no he entès que cap deixés d'entrar en purgatori llevades la d'aquest Pare, la del sant Fra Pere d'Alcàntara i la del Pare Dominic que vaig dir ³. El Senyor és estat servit que d'alguns ne vegi els graus que tenen de glòria representant-se'm els llocs que ells ocupen en el cel. La diferència dels uns als altres és molt gran.

¹ Per nom Alonso de Henao.

² Diego de San Matias, carmelita calçat, confessor del monestir de l'Encarnació.

³ El P. Pere Ibàñez. Segons Ribera, la Santa va tenir més tard semblants revelacions referent a d'altres ànimes.

CAPÍTOL XXXIX

PROSSEGUEIX EN LA MATEIXA MATÈRIA DE DIR LES GRANS MERCÈS QUE EL SENYOR LI HA FETES. TRACTA DE LA PROMESA QUE EL SENYOR LI FÉU PER LES PERSONES QUE ELLA LI DEMANÉS. DIU ALGUNES COSES ASSENYALADES EN QUÈ SA MAJESTAT LI HA FETA AQUESTA MERCÈ.

SUMARI. *Gràcies que la Santa obté de Déu en favor de diverses persones. — Ella mostra com certes ànimes s'eleven aviat a molt alta perfecció. — Humils sentiments de la Santa al moment de rebre el Breu que termina la fundació de Sant Josep. — Visió que la conforta en mig d'una gran tribulació. — Consolacions celestials. — Extasi admirable on veu el trono de la Divinitat. — Il·lustracions sobre el misteri de la Santíssima Trinitat i sobre l'Assumpció de la Mare de Déu.*

Una vegada estant jo importunant molt al Senyor a fi que Ell fes mercè de la vista a una persona a qui jo tenia obligació, que l'havia quasibé del tot perduda i em feia gran pietat, temia jo que, pels meus pecats, el Senyor no m'oiria. Aleshores Ell se m'aparegué com d'altres vegades i començà a mostrar-me la llaga de la mà esquerra i amb l'altra treia un gran clau que clavat hi tenia; a mi em semblava que amb el clau treia la carn i tot. Se veia bé el gran dolor, que gran compassió em feia, i em va dir que qui tal cosa per mi havia passada que sense cap dubte millor faria lo que jo li demanés; que Ell me prometia que res que jo li demanés Ell ho faria; que Ell ja sabia que jo no demanaria

cosa que no fos a glòria seva, i que així Ell faria això que jo ara li demanava. Que mirés que fins quan jo no el servia, res li havia demanat que Ell no ho fes millor de lo que jo sabia demanar-ho; que bé ho faria més bé ara que Ell sabia que jo l'amava; que d'això no en dubtés pas.

Me sembla que, abans de fer vuit dies, el Senyor va tornar la vista a aquella persona: això ho va saber tantost el meu confés. Ja podria ésser que no fos per la meva oració, mes jo, com havia haguda aquesta visió, vaig estar en la certenitat que fou per mercè feta a mi, i en vaig fer gràcies a sa Majestat.

Una altra vegada hi havia un malalt d'una malaltia molt penosa, que com era no sé pas de quina mena no en faig aquí menció ¹. Feia dos mesos que era una cosa incomportable lo que ell passava, i estava en un torment que el trossejava. El meu confés, que era el rector que he dit, el va anar a veure, i en tingué gran pietat, i em va dir que jo en tot cas l'anés a veure, que per ésser aquella persona de mon parentiu, ho podia fer. Hi vaig anar, i en vaig sentir tanta compassió, que vaig començar molt importunament a demanar la seva salut al Senyor. En això vaig veure clar, a tot el meu parer, la mercè que el Senyor em va fer; que tantost, de l'endemà, el malalt ja s'era posat totalment bo d'aquell dolor.

Un dia estava jo amb grandíssima pena, al saber que un a qui jo era molt obligada, volia fer una cosa molt contra Déu i la seva honra, i ja hi estava molt determinat. El meu neguit era tan gran, que jo no sabia quin remei posar-hi, a fi que ell ho deixés estar, i semblava no haver-n'hi. Vaig suplicar a Déu molt de cor que Ell ho remeiés; mes la meva pena no podia aliviar-se, sense haver-ne certenitat. Trobant-me així, me'n vaig anar a una

¹ Sembla que era una diabetis: el malalt era el seu cosí germà Pere Mexia.

ermita ben soliuva, que n'hi ha en aquest monestir, i estant a dins d'una on és Jesucrist a la columna, suplicant-li que em fés aquesta mercè, vaig sentir parlar-me una veu molt suau, que xiuxejava. De la por que em va fer em vaig tota esborronar, i jo hauria volgut entendre lo que deia; mes no vaig poder, que va passar molt depressa. Un cop vaig tenir fora la por, que fou aviat, vaig estar amb una pau i goig i plaer interior que jo me'n vaig meravellar, que solament l'oïr una veu — això fou amb l'oïment corporal, i sense entendre'n res — fes en la meva ànima un efecte tan gran. En això vaig comprendre que es faria lo que jo demanava, i així se'm llevà del tot la pena sobre aquell fet esdevenidor, com si jo ho veiés fet tal com fou després. Ho vaig dir als meus confessos, que aleshores ne tenia dos de ben lletrats i servents de Déu ¹.

Una persona que s'era decidida a servir a Déu molt de veres, i alguns dies havia tinguda oració, i en ella sa Majestat li feia moltes mercès, sabia jo que l'havia deixada, per certes ocasions que hi havia hagudes ben perilloses, i de què ella encara no se n'allunyava. A mi em va fer grandíssim dol, per ser persona a qui jo volia i devia molt: crec que fou més d'un mes que jo no feia sinó suplicar a Déu que tornés aquesta ànima a Si. Un dia, mentre jo feia oració, vaig veure un dimoni al meu costat que amb gran ira feu a trossos uns papers que en les mans tenia. Jo en vaig tenir gran consolació, que em va semblar haver-se fet lo que jo demanava: i talment fou així, que després ho vaig saber que havia feta una confessió amb gran contrició, i es va girar a Déu tan de bon cor, que espero en sa Majestat ha d'anar sempre molt endavant. ¡Ell sia beneït de tot! Amén.

Això de Nostre Senyor treure ànimes de pecats greus per jo demanar-li, i de posar altres ànimes a

¹ Els PP. Garcia de Toledo i Domingo Bàñez, O. P.

més perfecció, és moltes vegades. I de treure ànimes de purgatori i altres coses assenyalades, són tantes les mercès que el Senyor en això m'ha fetes, que fóra cansar-me i cansar a qui ho llegís, si les havia de dir, i moltes més per salut d'ànimes que no pas de cossos. Això és estada cosa molt coneguda i que n'hi ha prou testimonis. De bell començament jo en tenia molt d'escrúpol, per no poder deixar de creure que el Senyor ho feia per la meva oració — deixem de banda ésser lo principal la seva sola bondat, — mes ja són tants els fets, i tan vistos d'altres persones, que no em sap greu de creure-ho, i en faig lloances a sa Majestat, i en sento confusió, per tal com veig ser-ne més deutora, i al meu parer em fa créixer el desig de servir-lo, avivant-me'n l'amor.

I lo que em fa més meravella és que les coses que el Senyor veu no convenir, encara que jo vull, no puc demanar-les-hi, sinó amb tant poca força, esment i esperit, que, baldament m'hi vulgui esforçar, m'és impossible aconseguir-ho, així com en altres coses que sa Majestat ha de fer, que veig poder-ho demanar moltes vegades i amb gran importunitat, que fins sense jo tenir-ne cura, sembla posar-se'm davant.

La diferència d'aquestes dues maneres de demanar és tan gran que no sé com dar-ho entenent. En la una manera, per molt que m'hi vagi en lo que demano, i no deixi d'esforçar-me en suplicar-ho al Senyor, encara que no senti en mi aquell fervor que en altres coses, un ho fa com si tenia la llengua nuada, que, fins volent parlar, no pot; i si parla, és de forma, que veu que no l'entenen: en cambi, en l'altra manera és així com qui parla clar i despert a qui veu que de bell grat l'està escoltant. En la una manera diguem que es demana així com en oració vocal, en l'altra és en contemplació tan pujada, que el Senyor se representa de forma, que s'entén que Ell ens entén, i que sa Majestat es complau que

li demanem tal cosa i de fer-nos-en mercè. ¡Sia Ell beneït per sempre, que em dóna tant, donant-li jo tan poc! I doncs ¿què fa, Senyor meu, l'ànima que no es desfà tota per Vós? ¡I si n'estic lluny, lluny, lluny, i altres mil vegades ho puc dir! Fora d'altres raons que hi ha, per això no havia de voler viure, per tal com no visc conformement a lo que us dec. ¡Amb quantes d'imperfeccions em veig! ¡amb quina deixadesa en servir-vos! Es cert que, de vegades, em sembla voler estar sense sentit, a fi de no entendre tant de mal meu. ¡Aquell qui pot hi posi remei!

Essent a casa d'aquella senyora que vaig dir ¹, em calia estar amb cura i esmentar sempre la vanitat que totes les coses de la vida tenen en si, que jo estava molt estimada i era molt lloada, i es presentaven forces coses a què m'hauria pogut ben aferrar, si hagués mirat a mi; mes jo mirava a Aquell qui té verdadera vista per no deixar-me de la seva mà.

Ara que dic verdadera vista, me ve recordança dels grans treballs que passen en els tractes d'aquest món, aquelles persones a qui Déu ha fet coneixent lo que és veritat en aquestes coses de la terra, on tant s'encobreix, com el Senyor una vegada me va dir. Que moltes coses de les que escric ací no són pas del meu cap, sinó que aquest meu Celestial Mestre me les deia; i en les coses on jo dic assenyalamet: *ai.xò vaig entendre*, o *me va dir el Senyor*, se'm fa escriuol gran posar-hi o treure'n, ni que sia una sílaba. Per tal, quan puntualment no me'n recordo bé del tot, va dit com a cosa meva, i també algunes coses seran meves. No anomeno *meu* lo que és bo, que ja sé jo no haver-hi res en mi, fora de lo que tan sense merèixer-ho m'ha dat el Senyor; sinó anomeno *dit meu* lo que no m'és estat donat a entendre en revelació.

Mes ¡ai Déu meu, i com fins les coses espirituals

¹ D.ª Lluisa de la Cerda.

volem moltes vegades entendre-les pel nostre parer i ben decantat de la veritat, així com fem en les coses del món; i ens afigurem que havem d'avaluar el nostre aprofitament pels anys que tenim algun exercici d'oració, i fins sembla que volem imposar mida a qui, tan amb sense, dóna els seus dons quan Ell vol, i pot dar més a un en mig any que no pas a un altre en molts! I això és una cosa que la tinc vista en moltes persones, que a mi em fa meravella com en tal cosa ens deturem. Bé crec que no estarà en aquest engany aquell que tingui talent de conèixer esperits, i el Senyor li hagi dada humilitat verdadera; que aital persona jutjarà pels efectes, i determinacions i amor, i el Senyor li dóna llum de conèixer-ho. I en això mira ella l'avençament i aprofitament de les ànimes i no pas en els anys; que en mig any pot un haver aconseguit més que un altre en vint; que, com deia, el Senyor ne fa mercè a qui Ell vol, i fins a qui millor se disposa.

I de fet jo ara veig venir a aquesta casa ¹ unes donzelles que són de poca edat, i en haver-les Déu tocat el cor i donat un poc de llum i d'amor — vull dir en un poc de temps que els ha feta alguna mercè — no se són gens deturades, ni res se'ls és posat davant, sense recordar-se del menjar, tancant-se com ho fan per sempre en una casa sense renda, com aquell que no estima la vida per qui saben que els té llei. Ho deixen tot, ni volen voluntat ni se'ls posa davant que poden estar mal contentes de tanta estretura i tancament: totes aplegades s'ofereixen per Déu en sacrifici.

Que de bon cor els dono en això la davantera, divent estar jo avengonyida davant de Déu; que lo que sa Majestat no va aconseguir de mi en tanta pila d'anys com fa que vaig posar-me a tenir oració i Ell me començà a fer mercès, ho aconsegueix d'elles en tres mesos, i fins d'alguna en tres dies, fent-les-en

¹ Sant Josep d'Avila.

menos que a mi, encara que bé les paga sa Majestat. Ben segur que elles no estan pas malcontentes de lo que per Ell han fet.

Per fer aitals pensaments voldria jo que ens recordéssim dels molts anys, els que els tenim de professió i les persones que els tenen d'oració, i no pas per fatigar a aquells que en poc temps van més endavant, fent-los tornar enrera, per tal que vagin a nostre pas; i tampoc per fer caminar, a tall de pollet lligat, aquells que volen com àligues per les mercès que Déu els fa. Es, doncs, cosa que posem els ulls en sa Majestat, i si veiem que aitals persones són humils, afluixem-los la brida, que el Senyor que els fa tantes mercès no els deixarà estimbar. Ells mateixos se fien de Déu fundats en la veritat de la fe que coneixen; i nosaltres ¿no els fiarem a Déu, sinó que els voldrem amidar amb la nostra mida, segons els nostres migrats cors? No ho féssim pas, ans si no capim els efectes que ells senten i les determinacions que tenen — cosa de mal entendre sense experiència — humiliem-nos, i no els condemnem; que amb aparença de cercar llur profit, ens privem del nostre, i perdem aquesta ocasió que el Senyor posa per humiliar-nos i a fi que entenguem lo que ens manca, i quant més deseixides del món i acostades a Déu deuen estar aquelles ànimes que les nostres, puix sa Majestat se'ls fa tan avinent.

Altra cosa jo no hi entenc ni hi voldria entendre fora que, oració de poc temps que fa molt grans efectes — tot seguit entenedors, que és impossible que sien de deixar ho tot, sols per complaure a Déu, sense gran força d'amor — jo la prefereixo a l'oració de molts anys que, ni al començament ni a la fi, va acabar mai de decidir-se a fer per Déu res que s'ho valgui; si no és que dem el nom de gran efecte i mortificació a unes cosetes com granets de sal, sense pes ni valer, que un ocell en el bec se les enduria. Que de tals coses fetes per Nostre Senyor fem estat, que fa pietat que hi reparem, baldament ne

féssim més. ¡Tal ne só jo, i a cada pas oblidaré les mercès de Déu! No dic pas que sa Majestat, bo com és, no tindrà tals coses en molt; mes jo voldria no fer-ne cabal, ni veure que les faig, no-rès com són. Mes Vós, Senyor meu, perdoneu-me i no em culpeu, que amb alguna cosa em tinc d'aconsolar, puix no us serveixo en res, que si en coses grans us servia, no faria cabal de les petiteses. ¡Benaurades les persones que us serveixen amb obres grans! Si el meu desig i l'enveja que els tinc se'm pren en compte, no estaria jo molt enrera en accontentar-vos; mes, cap és el meu valer, Senyor meu. Poseu-me Vós el valor, tan amor com me teniu.

Un dia d'aquests, amb un Breu de Roma que vingué, a fi que aquest monestir no pogués tenir renda, va acabar-se totalment, havent-me costat algun treball, al meu parer. Jo n'estava aconsolada de veure'l així acabat, i pensant els treballs que jo havia tingut, i lloant el Senyor que en alguna cosa s'era volgut servir de mi, vaig començar a posar esment en les coses que varen passar. I és així que en cada una d'aquelles que jo havia fetes i em semblaven d'algun valer, hi trobava tot de faltes i imperfeccions, i de vegades poquedat de cor, i moltes debilesa de fe; que tot lo que el Senyor me digué d'aquesta casa que es faria, fins ara que tot ho veig complit, mai determinadament ho acabava de creure, mes tampoc ho podia dubtar. Això no sé pas com era: que moltes vegades, d'una banda em semblava una cosa impossible, d'altra no en podia dubtar, vull dir creure que no s'havia de fer. Al capdavall vaig trobar que lo bo ho havia fet tot el Senyor de part seva, i lo dolent jo, i així vaig deixar de pensar-hi, i no volia recordar-me'n per no encepegar amb tantes faltes meves. ¡Beneït sia Ell que de totes ne treu bé quan és servit! Amén.

Endemés, dic que és perillós d'anar recomptant els anys que s'han tingut d'oració, que per bé que hi hagi humilitat, trobo que pot restar-ne un no sé què

de semblar que un hom mereix alguna cosa pels seus serveis. No dic pas, que un no en tingui mèrits, i que li seran ben pagats; mes qualsevol persona espiritual que li sembli que pels molts anys que ha tinguda oració mereix aitals favors de l'esperit, jo tinc per cert que poc n'arribarà al cim. ¿No és prou que un hom hagi merescut que Déu el tingui de sa mà per no ofendre'l com feia abans de tenir oració, sinó que fins vingui, com diuen, a posar-li plet pels seus diners? No ho trobo pas humilitat profunda: ja pot ésser que ho sia; mes jo ho tinc per atreviment, que jo, bo i tenint poca humilitat, no em sembla haver gosat mai. Ja pot ésser que no he demanat, per no haver mai servit; que si tal volta ho hagués fet, voldria més que tots que el Senyor me'n fes paga.

No dic pas que una ànima deixi de créixer i que Déu no li farà mercès, si l'oració és estada humil, sinó que es deixi estar d'anys, que tot és fastigós lo que podem fer en comparació d'una gota de sang de les que el Seuyor va vessar pera nosaltres. I si de servir més a Déu, li en som més deutors, ¿què és això que demanem, puix si paguem un maravedís del deute, ens tornen a dar mil ducats? Per amor de Déu, deixem aquests judicis a Ell, que són seus. Aquestes comparances sempre són dolentes, fins en coses d'aquest món; doncs, ¿què serà en coses sabudes de sol Déu, com sa Majestat ho mostrarà bé dant als darrers treballadors el mateix jornal que als primers? ¹.

Com poc me vaga i m'ha vagat, és en tantes vegades i en tants dies que he escrit aquests tres fulls darrers, que se m'era oblidat lo que vaig començar a dir, que era aquesta visió. Bo i trobant-me en oració, me vaig veure en un gran camp a soles, i al meu entorn molta gent de diferents maneres, que em tenien voltada. Tots me sembla que tenien armes a les mans per danyar-me: uns llances, altres espa-

¹ Alusió a la paràbola dels treballadors de la vinya. — (Mat. XX.)

ses, altres dagues, i d'altres estocs molt llargs. En fi, jo no podia eixir-ne per cap banda sense posar-me en perill de mort, i estava sola, sense trobar ningú en favor meu. Estant el meu esperit en aquesta angúnia, que no sabia què fer-me, vaig alçar els ulls al cel i vaig veure a Jesucrist, no en el cel, sinó ben enlaire sobre meu, que estenia la mà envers mi, i d'allí estant m'afavoria de manera, que jo no temia tota l'altra gent, ni ells, mal que ho volien, podien fer-me dany.

Sense fruit com sembla aquesta visió, jo n'he tret grandíssim profit, que em fou dat entenent lo que significava; i poc temps després em vaig veure quasibé en aquell tràngol, i vaig conèixer ésser aquella visió una imatge del món, puix tot lo que en ell hi ha sembla que té armes pera fer damnatge a la pobra ànima. Deixem de cantó els que no serveixen gaire a Déu, deixem també honres, béns, plaers i altres coses d'aquest semblant, que naturalment l'ànima que no se n'adona s'hi troba embolicada, al menos totes aquestes coses fan d'embolicar-la; mes també hi són a fer-ho amics, parents, i, lo que més em meravella, persones de molta bondat. Després jo m'he vista de tots indrets en tanta apretor, pensant-se fer bé les persones que n'eren la causa, que jo no sabia com defensar-me ni què fer.

¡Oh, valga'm Déu, si jo deia les menes i maneres de treballs que en aquest temps vaig tenir, fins després de lo que ja he recontat, com fóra de gran avissament per avorrir totalment tot lo del món! Al meu parer, fou la major persecució de totes les que he passades. Dic que de vegades me vaig veure de totes parts tan apretada, que sols trobava remei en alçar els ulls al cel i çlamar a Déu mercè. Llavors me'n recordava bé de lo que havia vist en aquesta visió. Ne vaig treure gran profit per no refiar-me molt de ningú, que ningú hi ha que sia durable sinó Déu. En aquests grans treballs el Senyor m'enviava sempre com Ell m'ho va mostrar, una persona de

part seva que em donés la mà — com m'ho havia fet veure en aquesta visió — sens que aital persona es tés aferrada a altra cosa que a complaure al Senyor; lo qual ha servit pera mantenir aquesta poqueta de virtut que jo tenia en voler-vos servir. ¡Sieu-ne beneït per sempre!

Estant jo una vegada molt inquieta i neguitosa, sense poder-me recollir, i en mig d'una lluita i contradicció, anant-se-me'n el pensament a coses que no eren perfetes, i fins trobant-me, al meu parer, sense la llibertat d'esperit a què estic feta; al veure'm així tan miserable, tenia por de si les mercès que el Senyor m'havia fetes foren ilusions, posada com estava en una gran fosquedat d'esperit. Mentre jo estava en aquesta pena, el Senyor me va començar a parlar, i em digué que no m'anguniés, que de veure'm així entendria quina misèria era jo, si Ell se llunyava de mi, i que no hi havia seguretat mentre vivíem en aquesta carn. Se'm va donar entenent que ben esmerçada és aquesta lluita i contradicció per un tal premi, i em va semblar que el Senyor tenia pietat dels que vivim en aquest món; altrament que jo no pensés que em tenia oblidada, que Ell mai em deixaria, emperò em calia fer el meu poder. Això m'ho va dir el Senyor amb gran pietat i dolcesa, així com d'altres paraules en què em va fer prou favor, que no hi ha raó de jo dir-les. Aquestes són les que sa Majestat me diu tot sovint, mostrant-me gran amor: *Ja tu ets meva i Jo som teu*. Les que jo sempre tinc costum de dir, i al meu parer les dic amb veritat, són: A mi, Senyor, ¿què se me'n dóna de mi, sinó de Vós?

Aquestes paraules i aquestes mercès són pera mi de tan grandíssima confusió, quan jo em recordo quina só, que, com crec haver dit altres camins, i alguns ho dic ara al meu confés, me sembla que cal més cor per rebre aquestes mercès, que no pas per passar grandíssims treballs. Al trobar-m'hi, estic gairebé oblidada de les meves obres, fora d'un re-

presentar-se'm que só miserable, sense discurs de l'enteniment, cosa que de vegades també em sembla sobrenatural.

A voltes me vénen uns desigs tan grans de combregar, que és una cosa de no dir. Un matí fou el cas de ploure tant, que no semblava fer temps per eixir de casa. Jo que n'estava fora, estava a l'ensems tan fora de mi amb aquell desig, que mal que m'haguessin posat llances als pits, me sembla que per elles hauria passat, quant més per aigua. Bo i arribant a la iglésia me vingué un gran arrapament. Me va semblar veure oberts els cels, no solament una entrada com altres vegades he vista. Se'm va representar el setial que vaig dir a vostra mercè haver vist altres vegades, i un altre al seu damunt, on per una notícia que no sabia dir, tot i sense veure ho, vaig entendre ser-hi la Divinitat. Aquest altre setial me semblava sostingut d'uns animals. A mi em sembla haver-ne sentida a dir la figura d'aquests animals: vaig pensar si eren els Evangelistes¹. Mes còm estava el setial, ni què hi havia, no ho vaig veure, sinó una gran munió d'àngels: me varen semblar de molta més bellesa, sens comparança, que els altres que en el cel he vistos. He pensat si són serafins o querubins, que són molt diferents en la glòria, que ells semblaven estar inflamats, essent gran, com he dit, la diferència entre els àngels. La glòria que aleshores en mi vaig sentir és cosa de no poder-se escriure, ni dir tan solament, ni se la podrà pensar aquell que per això passat no sia. Jo entenia estar allí ajustat tot lo que es pot desitjar, i no vaig veure res. Me digueren, i jo no sé qui, que lo que jo allí podia fer era entendre que res podia entendre, i contemplar lo no-rès que era tot en comparança d'allò. Acabat, la meva ànima se sentia confusa de veure que es pot deturar en cap cosa creada, i fins posar-hi afecció, que tot me sem-

¹ Compareu-ho, si us plau, amb l'Apocalipsi de Sant Joan, IV, 6-8.

blava un formiguer. Vaig combregar i estar en la Missa, que jo no sé pas com vaig poder. Me va semblar que era estada cosa de molt poc temps: al tocar el rellotge me vaig meravellar de veure que eren dues hores les que jo era estada en aquell arrapament i glòria.

Després jo m'admirava, com en arribant a aquest foc de verdader amor diví que ve de dalt — que ni amb voler-ho, ni procurar-ho, ni fondre-m'hi, si no és quan sa Majestat vol, com altres vegades he dit, jo no puc haver-ne una guspira — sembla que es consum l'home vell amb sos defalliments, i tebiesa, i misèria. I a la manera de com ho fa el fènix, segons he llegit, que de la mateixa cendra, després de cremar-se, n'ix un altre; així l'ànima es troba feta una altra, amb desigs diferents i gran esforç: no sembla pas la d'abans, sinó que comença amb nova puritat el camí del Senyor. Mentre jo suplicava a sa Majestat que fos així, i que novament jo comencés a servir-lo, Ell me digué: *Bona companyança has feta; mira de no oblidar-te'n, pera fer de millorar-te sempre.*

Una vegada que jo estava amb el mateix dubte que suara deia, si aquestes visions eren de Déu, el Senyor se'm va aparèixer i em va dir amb severitat: *¡Oh fills dels homes, fins a quant sereu de cordur!* I tot seguit va dir-me que jo examinés bé una cosa en mi: si jo estava totalment dada a Ell o no; que si jo ho estava i ho era, que cregués que Ell no em deixaria perdre. Jo em vaig molt contristar d'aquella exclamació. Amb gran amorositat i dolçor Ell me va tornar a dir que jo no tingués pena, que Ell ja sabia que de mi no deixaria de posar-me a tot lo que fos en servei seu, que es faria tot lo que jo volia; i així va fer-se lo que jo aleshores li suplicava. També em va dir que mirés com cada dia anava creixent en mi l'amor per amar-lo, que en això jo veuria que les visions no eren obra del dimoni; que jo no pensés que Déu consentia que el

dimoni tingués tanta part en les ànimes dels seus servents, i que el Maligne em pogués dar la claredat d'enteniment i quietut que jo tenia. El Senyor me va fer entenent que després que tantes i tals persones m'havien dit ésser cosa de Déu, jo faria malament de no creure-ho.

Bo i resant jo una vegada el salm *Quicumque vult*, se'm va donar a entendre tan clarament la manera com era un sol Déu i tres Persones, que jo en vaig tenir gran meravella i consolació. Això em fou d'un grandíssim profit pera conèixer més la grandesa de Déu, i les seves meravelles, i per quan penso o es tracta de la Santíssima Trinitat, semblo entendre com pot ésser, i m'és de gran contentació.

Un dia de l'Assumpció de la Reina dels Angels i Senyora nostra, el Senyor m'hi va voler fer aquesta mercè, que en un arrapament se'm va representar el seu pujament al cel, i l'alegria i solemnitat amb què ella fou rebuda, i el lloc on és. El dir com això va ésser jo no ho sabia pas. La glòria que el meu esperit tingué de veure tanta glòria fou grandíssima: vaig trobar-me'n amb grans efectes, i em fou de profit per desitjar més passar grans treballs, i me'n restà gran desig de servir a aquesta Senyora, puix ella tant va merèixer.

Estant jo en un col·legi de la Companyia de Jesús ¹, al combregar que feien els germans d'aquella casa, vaig veure un tàlem molt ric sobre llurs caps. Ho vaig veure dues vegades; sense veure-ho quan altres persones combregaven.

¹ Sant Gil d'Avila.

CAPÍTOL XL

PROSSEGUEIX EN LA MATEIXA MATÈRIA DE DIR LES GRANS MERCÈS QUE EL SENYOR LI HA FETES. D'ALGUNES SE'N POT PENDRE PROU BONA DOCTRINA, QUE AQUEST ÉS ESTAT, SEGONS HA DIT, EL SEU PRINCIPAL INTENT, DESPRÉS D'OBEIR, ESCRIURE AQUELLES QUE SÓN PERA PROFIT DE LES ÀNIMES. AMB AQUEST CAPÍTOL S'ACABA EL DISCURS QUE EL·LA VA ESCRIURE DE LA SEVA VIDA. SIA A GLÒRIA DEL SENYOR. AMÈN.

SUMARI: *Déu es manifesta a la Santa com a Veritat sobirana. — Ella veu la seva ànima en forma d'un mirall, al centre del qual es troba Nostre Senyor. — Ella coneix per una llum meravellosa com Déu conté en si mateix totes les coses. Visions profètiques referents a ordes religioses. — Consolacions i instruccions de part de Nostre Senyor. — Disposició interior de la Santa al moment d'acabar la relació de sa vida.*

Una vegada jo estava en oració, i era tal la suavitat que en mi sentia, que, com a indigna de tant de bé, vaig començar a pensar com jo més aviat mereixia estar en el lloc que jo havia vist aparellat pera mi en l'infern, que, com he dit, mai oblidó la manera com allí em vaig veure. Amb aquesta consideració la meva ànima va començar a inflamar-se més i em vingué un arrapament d'esperit, de manera que no ho sabia dir. El meu esperit me va semblar estar endinsat i amarat en aquella majestat que altres vegades he entesa. En aquella majestat se m'és dada a entendre una veritat, que és compliment

de totes les veritats; jo no sé dir com, que no vaig veure res. Me varen dir, sense jo veure qui, mes bé vaig entendre ésser la mateixa Veritat: *No és poc això que jo faig per tu, que és una de les coses en què molt me deus; que tot el dany que vé al món és per no conèixer les veritats de l'Escriptura amb clara veritat: no en fallarà ni una titlla.* A mi em va semblar que jo sempre ho havia cregut i que tots els fidels ho creien; mes el Senyor me va dir: *¡Ai, filla, que pocs me tenen amor de veritat! que si ells amor me tenien, Jo no els amagaria els meus secrets. ¿Saps que és amar-me de veritat? Entendre que tot és mentida lo que no és àgradable a Mi. Amb claredat veuràs això que ara no entens en el profit que en treurà la teva ànima.*

I així ho he vist, el Senyor ne sia lloat, que d'aleshores ençà, allò que jo ho veig anar guiat al servei de Déu, me sembla tanta vanitat i mentida, que jo no ho sabria pas dir com ho entenc, així com la llàstima que em fan aquells que jo veig estar a les fosques sobre aquesta veritat; i amb aquest n'he tret d'altres profits que aquí diré, i molts que no sabré dir. Fou una paraula especial de grandíssim favor la que el Senyor aleshores me va dir. Això jo no sé pas com va ésser que res vaig veure; mes, bo i trobant-me'n d'una manera que tampoc sé dir, fou amb grandíssima fortalesa i amb cor molt sencer pera complir amb totes les meves forces la més petita part de l'Escriptura divina. Me sembla que res se'm posaria al davant que no hi passés per sobre.

D'aquesta divina Veritat que se'm va representar, sense jo saber com ni què, me'n va restar esculpida una veritat, que em fa tenir una nova reverència a Déu, per tal com ella dóna notícia de sa majestat i poder d'una manera que no es pot dir: sé entendre que és una gran cosa. Me va deixar un desig molt gran de no parlar sinó de coses molt verdaderes, que passin més enllà de lo que es tracta en el món,

i així vaig començar a tenir pena de viure-hi. Me'n vaig trobar amb gran tendresa i conhort i humilitat. Me sembla que, sense jo entendre còm, el Senyor aquí em va donar molt: no en vaig sentir cap sospita de si fóra ilusió. Res vaig veure, mes vaig entendre el gran bé que hi ha de no fer cas de res que no sia per acostar-nos més a Déu, i així vaig entendre quina cosa és procedir una ànima en veritat davant de la mateixa Veritat. Això que jo vaig entendre és dar-me el Senyor a entendre que Ell és la mateixa Veritat.

Tot això que he dit ho vaig entendre algunes vegades per paraules, i d'altres amb sense, algunes coses amb més claredat que les que per paraules se'm deien. Vaig entendre grandíssimes veritats sobre aquesta Veritat, més que si no pas molts lletrats m'ho haguessin ensenyat. Me sembla que de cap manera se'm foren així impreses, ni se m'hauria dat a entendre tan clarament la vanitat d'aquest món.

Aquesta Veritat que dic haver-se'm donat a entendre és Veritat en si mateixa, i és sense principi ni fi, i totes les altres veritats depenen d'aquesta Veritat, com tots els altres amors, d'aquest amor, i totes les altres grandeses, d'aquesta grandesa; encara que això va dit amb obscuritat per la claredat amb què el Senyor va voler que a mi se'm dés a entendre. ¡I còm se mostra el poder d'aquesta Majestat, puix en un temps tan breu deixa tan gran ganància, i tals coses impreses a l'ànima! ¡Oh la meva Grandesa i Majestat! ¿Què feu, Senyor meu, totpoderós? ¡Mireu a qui feu unes mercès tan sobiranes! ¿No vos en recordeu que aquesta ànima és estada un abís de mentides i un pèlag de vanitats, i tot per culpa meva; que havent-me dat Vós un natural que avorria el mentir, jo mateixa em vaig fer en moltes coses a la mentida? ¿Còm se pot sofrir, Déu meu, còm se pot concordar un favor i mercè tan gran amb qui tan malament vos ho ha merescut?

Un dia que jo era a resar Hores amb totes les monges, de sobte la meva ànima es va recollir i em va semblar ésser tota clara com un mirall, sense haver-hi envers, ni costats, ni alt, ni baix que no estigués tota clara, i en el centre d'ella se'm va representar Nostre Senyor Jesucrist com tinc costum de veure'l. Me semblava que en totes les parts de la meva ànima el veia clar com en un mirall, i així mateix aquest mirall, jo no sabia dir còm, s'esculpia tot en el mateix Senyor, per una comunicació molt amorosa que jo no sabré dir. Lo que sé és que aquesta visió m'és estada d'un gran profit, cada vegada que me'n recordo, en especial bo i acabant de combregar. Me fou dat a entendre que estar una ànima en pecat mortal, és cobrir-se aquest mirall de gran boira i tornar-se molt negre, i així no s'hi pot representar ni veure aquest Senyor, encara que Ell estigui sempre donant-nos el ser; i que tractant-se d'heretges és com si el mirall fos trencat, que és molt pitjor que no pas obscureït. Es molt diferent el com se veu, de lo que se'n diu, que fa de mal explicar. Mes el profit que jo n'he hagut és molt, i gran el dol de les vegades que amb les meves culpes vaig obscureir la meva ànima per no veure aquest Senyor.

Aquesta visió me sembla molt profitosa pera persones de recolliment per apendre a considerar el Senyor en lo molt interior de l'ànima llur, que és una consideració que s'aferra més, i de molt major profit que no pas les representacions exteriors, com he dit altres vegades. I en alguns llibres d'oració està escrit, on cal cercar Déu: en especial ho diu el gloriós Sant Agustí, que ni en les places, ni en els plaers, ni per enlloc on el cercava, el trobava dintre seu ¹. I això és molt clar ésser millor; i així no cal anar al cel, ni més lluny que a nosaltres

¹ Aquest passatge sembla fer alusió al capítol XXXI d'uns *Soliloquis* apòcrifs de Sant Agustí.

mateixos; que d'altra manera l'esperit se fatiga i l'ànima es distreu i no se'n treu tant profit.

Aquí vull avisar una cosa, per si algú la tenia, que s'esdevé en grans arrapaments; que és — passada aquella estona que l'ànima està en unió, que té les potències totalment arrapades, i això, com deia, dura poc — trobar-se l'ànima recollida, sense poder tornar en sí per lo que fa referència a lo exterior, ans estar-se les dues potències memòria i enteniment en gran desori, quasibé amb frenesia. Això és lo que dic esdevenir-se alguna vegada, en especial als principis. Me ve al pensament si això prové de no poder la nostra natura sofrir tanta força d'esperit, i aflaquir-se la imaginació. Sé que això passa a algunes persones. Jo tindria per bo que es fessin força i deixessin aleshores l'oració, per rescabalar-se després el temps perdut, de manera que no sia tot seguit, que podrà venir-ne molt de mal. I d'això n'hi ha experiència, i d'ésser cosa molt encertada el mirar lo que pot la nostra salut.

En tot cal experiència i mestre: i l'ànima arribada a aquests termes trobarà moltes coses que li caldrà persona amb qui tractar-les; i si un hom cercant-la no la trobava, el Senyor no faltarà, que Ell no m'ha faltat a mi, tot i essent la que só. Al meu parer, són pocs els que hauran arribat a l'experiència de tantes coses, i si l'experiència els manca, és per demés el voler dar remei a les ànimes sense inquietar-les i afligir-les. Mes el Senyor fins d'això i tot ne tindrà compte, i per això val més pendre-hi consell com ja he dit altres vegades; i lo mateix cal fer sobre tot lo que ara estic dient, sinó que no em recordo prou d'encomanar-ho, i veig que és de gran importància el tractar-ho, especialment les dones, amb el confés, i que ell sia experimentat. I el fet és que de dones n'hi ha més que no pas d'homes a qui el Senyor fa aquestes mercès, i això jo ho vaig sentir al sant Fra Pere d'Alcàntara — i jo també ho he vist, — el qual deia que elles avençaven molt més en aquest

camí que no pas els homes, i en dava raons excel·lents que no hi ha per què dir-les aquí, totes en favor de les dones.

Una vegada que jo estava en oració se'm va representar, en brevíssim temps, sense veure cap forma, mes amb tota claredat, com totes les coses se veuen en Déu, i com Ell les té totes en Si. De saber-ho escriure, no en sé, mes fou cosa que restà molt impresa en la meva ànima, i és una de les grans mercès que el Senyor m'ha fetes, i de les que més m'han fet confondre i envergonyar, recordant-me dels pecats que he fet. Si el Senyor fóra estat servit que jo hagués vist això en altre temps, i si els que l'ofenen ho veiessin, ni jo, ni ells hauríem tingut cor ni gosar per fer-ho. Sense poder, com dic, afirmar-me que vaig veure res, m'ho va semblar; que alguna cosa es deu veure, puix jo en podré posar una comparació; sinó que és per manera tan subtil i delicada que l'enteniment no ho deu capir, o jo no m'hi sé entendre en aquestes visions, que no semblen imaginàries, i algunes ho seran en partida, sinó que, com són en arrapament, després les potències no ho saben formar com el Senyor allí els ho representa i vol que ho frueixin.

Diguem ésser la Divinitat així com un diamant molt clar, molt més gran que tot lo món — o bé un mirall, a manera de lo que vaig dir de l'ànima en aquella altra visió, llevat que la forma de ser-ho és tan més excelent, que jo no ho sabré explicar — i que tot lo que fem es veu en aquest diamant, essent de manera que ell ho tanca tot en si, per tal com no hi ha res que ixi fora d'aquesta grandesa. En tan breu temps me va fer esglai de veure tantes coses aplegades aquí en aquest clar diamant, i em fa gran dol sempre que tinc record de veure quines coses tan lletges se representaven en aquella mundícia de claredat, com eren els meus pecats. I és així que quan jo me'n recordo, jo no sé pas com ho puc sofrir, i així aleshores ne vaig estar tan avergo-

nyida, que trobo que no sabia on posar-me. ¡Oh, qui pogués fer-ho entenedor a aquells que fan pecats molt lletjos i deshonestos, a fi que es recordin que no són secrets i que Déu els sent amb raó, puix són tan presents a la Majestat, i tan desvergonyidament procedim al davant d'Ell.

Vaig veure que justament se mereix l'infern per una sola culpa mortal; per tal com no es pot entendre quina cosa tan greu és el fer-ho davant de tan gran Majestat, i que contràries són a qui és Ell coses semblants. En això es veu més la seva misericòrdia, puix, bo i sabent que nosaltres ho coneixem, ens sofreix.

La reflexió que jo m'he feta és que si una cosa com aquesta deixa l'ànima tan esglaiada, ¿què serà el dia del judici quan aquesta Majestat se'ns mostrarà clarament i veurem les ofenses que li hem fet? ¡Ai, valga'm Déu, quin encegament és aquest que jo he tingut! Moltes vegades me só esglaiada en això que he escrit, i vós no us espanteu sinó de com jo visc veient aquestes coses i mirant-me a mi. Sia beneït per sempre qui tant m'ha sofert.

Estant jo una vegada en oració amb molt recolliment, i suavitat, i quietut, me semblava estar envoltada d'àngels i molt aprop de Déu. Vaig començar a suplicar a sa Majestat per la Iglésia. Se'm va donar a entendre el gran profit que havia de fer una certa orde en els darrers temps i la fortitut amb què els seus fills havien de sostenir la fe.

Una altra vegada, bo i resant jo aprop del Santíssim Sagrament, se'm va aparèixer un sant, que la seva orde és estada un xic caiguda. El sant tenia a les mans un llibre gran, el va obrir, i em va dir que llegís unes lletres, que eren molt grans i llegidores, i deien així: *En els temps venidors aquesta orde treurà florida, hi haurà molts màrtirs.*

Altre camí, estant jo en el chor a Matines, se me'n representaren i posaren davant sis o set, me sembla que serien d'aquesta mateixa orde, amb es-

pases a les mans. Penso que en això es dóna a entendre que han de defensar la fe; que una altra vegada, estant jo en oració, fou arrapat el meu esperit, i em va semblar estar en un gran camp on eren molts a combatre's, i els religiosos d'aquesta orde lluitaven amb gran ardor. Tenien les cares belles i molt enceses, i n'abatien molts a terra vençuts, i en mataven d'altres. Aquesta batalla em semblava contra els heretges.

A aquest Sant gloriós l'he vist diferents vegades, i m'ha dites algunes coses, i m'ha agrait l'oració que faig per la seva orde, i m'ha promès d'encomanar-me al Senyor. Les ordes no les senyalo; si el Senyor és servit que sia sabut Ell les declararà, per tal que d'altres no en sien agraviades; mes cada orde havia de procurar o cada religiós d'elles hauria de fer de manera, que pels seus medis el Senyor fes a la seva orde la mercè que el servissin en tan gran necessitat com ara en té la Iglésia. ¡Benaventurades les vides que en això sien esmerçades!

Una persona me va pregar una vegada que jo supliqués a Déu de fer-li entendre si fóra servei seu el pendre un bisbat. El Senyor me va dir acabant jo de combregar: *Quan ell entengui amb tota veritat i claredat que la verdadera senyoria és no posseir res, aleshores el podrà pendre*; donant a entendre que ha d'estar molt lluny de desitjar-ho ni voler-ho el que hagi de tenir preladies, o al menos de procurar-ho.

Aquestes mercès i moltes d'altres ha fetes el Senyor i fa molt seguidament a aquesta pecadora, que sembla no haver-hi raó de dir-les; puix per lo dit es pot entendre la meva ànima i l'esperit que el Senyor m'ha donat. ¡Ell sia beneït per sempre, que tanta cura ha tinguda de mi!

Una vegada el Senyor, aconsolant-me, me va dir amb molta amorositat, que no en tingués neguit, que en aquesta vida no podem estar sempre d'un tremp; que a voltes tindria fervor i d'altres estaria amb

sense; unes vegades estaria amb inquietuts i d'altres amb quietut i tentacions, mes que esperés en Ell i no temés.

Un dia estava pensant si era alguna afecció la contentació que jo tenia d'estar amb les persones amb qui tracto les coses de la meva ànima i el tenir-los amor, així com aconhortar-me amb aquells que jo veig ésser molt servents de Déu: el Senyor me va dir, que si un malalt que estava en perill de mort creu que un metge li dóna salut, que no era virtut deixar-l'hi d'agrair, i no dur-li llei; que ¿què hauria jo fet si no fos estat per aquestes persones?; que la conversació dels bons no danyava, mes que les meves paraules fossin sempre entenimentades i santes, i que no els deixés pas de tractar, que ans se'n seguiria profit que dany. Aquestes raons me van aconsolar molt, que de vegades, semblant-me haver-hi afecció, volia deixar-los totalment de tractar.

Sempre en totes les coses aquest Senyor m'aconsolava, fins a dir-me com era cosa de conduir-me amb gent feble i amb algunes persones: Ell mai es descuida de mi.

A voltes estic en pena de veure'm per tan poca cosa en son servei, i de veure que per força he d'ocupar el temps en un cos tan dèbil i miserable com el meu, més de lo que jo voldria. Estava jo una vegada en oració, i vingué l'hora d'anar a dormir, i jo estava amb força dolors, i havia de tenir el vòmit ordinari. Com jo em vaig veure tan subjecta al cos, i amb l'esperit volent temps pera si, me'n vaig sentir tan contristada, que em vaig posar a plorar molt i a afligir-me. Això no és solament aquesta vegada que dic, sinó moltes d'altres que em sembla que sento un enuig contra mi mateixa, que aleshores talment m'avorreixo. Mes lo corrent és entendre de mi que no em tinc avorrida, ni falto a lo que jo veig que és necessari. I plàcia a Déu que jo no prengui moltes coses més de lo que em fa menester, que sí que ho

dec fer. En el cas que deia, estant jo en aquesta pena, el Senyor se'm va aparèixer i em va agrair qui-sap-lo, i em va dir que jo fes aquestes coses per amor d'Ell i que ho passés, que ara era menester la meua vida.

I així em sembla que d'ençà que estic determinada a servir amb totes les meves forces a aquest Senyor i consolador meu que mai me só vista en pena, sinó que Ell, encara que em deixava patir un poc, m'aconsolava de manera, que no faig res en desitjar treballs. I així ara no em sembla haver-hi raó de viure sinó aquesta, i és lo que de millor voluntat demano a Déu, dient-li algunes vegades amb tota la voluntat: *Senyor, o morir, o patir; pera mi no us demano altra cosa*. El sentir el rellotge m'aconhorta, per tal com veient passada aquella hora d'aquesta vida em sembla que m'atanso un poquet més a veure Déu. Altres camins estic de manera que ni em sap greu de viure, ni em sembla que tinc gana de morir, sinó amb una tebiesa i obscuritat en tot, com he dit que tinc moltes vegades per motiu de grans tribulacions.

El Senyor ha volgut que se sàpiguin en públic aquestes mercès que sa Majestat me fa, i així m'ho va dir alguns anys enrera que s'havien de saber, cosa que em fou de molta pena, i d'aleshores ençà no és poc lo que n'he sofert, com vós sabeu, per tal com cada u s'ho pren com li sembla. M'és estat de consolació el no ésser estat per culpa meua, que en no dir-ho sinó als meus confessos o a persones que jo sabia haver-ho sabut d'ells, he tingut gran avísament i cura; i no pas per humilitat, sinó per tal com fins als meus confessos mateixos me feia pena de dir-ho. Ara rai, glòria a Déu, encara que molt me murmuren, i amb bon zel, i alguns temen de tractar amb mi i fins de confessar-me, i d'altres me'n diuen prou de coses, com jo entenc que per aquest medi Déu ha volgut remeiar moltes ànimes, que jo ho he vist clarament, i tinc en record lo molt que el

Senyor passaria per una de sola, molt poc se me'n dóna de tot plegat.

Aquesta disposició no sé si ve d'haver-me sa Majestat posada en aquest reconet tan tancat, i on ja, com de cosa morta, vaig pensar que no hi hauria hagut més memòria de mi: si bé no és estat tant com jo voldria, que forçadament he de tractar algunes persones; emperò com jo no estic en punt que em vegin, ja em sembla que el Senyor fou servit de dur-me a un port, que espero en sa Majestat serà segur. Fora del món com ja estic i entre poca companyia i santa, miro com de dalt estant, i ja faig ben poc cabal de lo que diguin o sàpiguin de mi. Tindria en més un poquet de profit que en tregués una ànima, que no pas tot lo que es pot dir de mi; que d'ençà que só en aquest monestir, el Senyor és estat servit que tots els meus desigs a això treguin cap.

Altrament, la vida se m'és tornada una mena de somni, que quasibé sempre em sembla estar somiant lo que veig; sense veure en mi contentació ni pena que sia gran cosa. Si res me'n dóna un poc, passa tan breument que em fa meravella, i deixa la impressió d'una cosa somiada. I és així en bona veritat, que encara que jo després vulgui gaudir-me d'aquella contentació o doldre'm d'aquella pena, no és en la meva mà, sinó com ho fóra a una persona de seny el tenir pena o glòria d'un somni que va somiar; que ja el Senyor va deixondir la meva ànima d'allò que, per no estar jo mortificada ni morta a les coses del món, m'havia fet sentiment, i sa Majestat no vol que ella es torni a encegar.

D'aquesta manera visc ara, senyor i pare meu ¹. Vós supliqueu a Déu que, o bé Ell se m'endugui, o bé em doni manera de servir-lo.

Plàcia a sa Majestat, que això que va escrit aquí us faci algun profit, que per vagar me poc, és estat amb treball. Mes ben esmerçat fóra el treball si he

¹ El P. Garcia de Toledo, O. P.

encertat a dir alguna cosa de què al menos una vegada ne sia lloat el Senyor, que amb això ja en fóra pagada, encara que vós tot seguit ho cremeu. Mes no voldria que ho féssiu sense haver-ho vist les tres persones que vós sabeu, puix són estats confessors meus i ho són encara; que si això va mal, és bo que perdin la bona opinió que ells tenen de mi; si va bé, bons i lletrats com són ells, sé que veuran d'on ve i lloaran Aquell qui per mi ho ha dit.

Que sa Majestat us tingui sempre de la seva mà, i us faci tan gran sant, que amb vostre esperit i vostra llum ilumineu aquesta miserable, poc humil i molt atrevida, que s'és gosada resoldre a escriure coses tan altes. Déu faci que jo no hi hagi errat, tenint intenció i desig d'encertar i d'obeir, i que per mi fos lloat en alguna manera el Senyor, que és lo que de molts anys ençà li suplico. I com per això les obres me manquen, me só atrevida a ordenar aquesta meva desgavellada vida, si bé no posant-hi més temps ni compte del que és estat menester per escriure-la, recontant lo que és passat per mi amb tota la senzillesa i veritat que jo he pogut.

¡Plàcia al Senyor — poderós com és, i que pot lo que vol — que Ell vulgui dar-me encert en tot a fer sa voluntat, i no permeti que es perdi aquesta ànima que amb tants enginys i maneres i tantes vegades sa Majestat ha treta de l'infern i portada a Si! Amén.

CARTA DE SANTA TERESA AL PARE GARCIA
DE TOLEDO ENVIANT-LI EL MANUSCRIT DE
SA VIDA

JHS

L'Esperit Sant sia sempre amb vostra mercè.
Amén.

No fóra mal d'encarir-vos aquest servei, per obligar-vos a tenir gran cura d'encomanar-me a Nostre Senyor, que segons lo que he passat en veure'm escrita i tenir en recordança tantes misèries meves, bé podria fer-ho; si bé puc dir amb veritat, que he sentit més d'escriure les mercès que el Senyor m'ha fetes, que no pas les meves ofenses a sa Majestat.

Jo he fet lo que vós me vàreu manar en allargar-me, a condició que vós feu lo que em vàreu prometre d'esquinçar lo que us sembli malament. Encara jo no havia acabat de llegir-ho després d'escrit, que vós envieu a cercar-ho. Potser que algunes coses vagin mal declarades, i d'altres posades dos camins; que és estat tan poc el temps que he tingut, que no podia tornar a veure lo que escrivia.

Us faig de súplica que ho corretgiu i feu copiar, si ha de portar-se al Pare Mestre Avila, que podria ésser que algú em conegués la lletra. Jo desitjo que es faci per manera que ell ho vegi, puix amb aquesta intenció ho vaig començar a escriure, que

si a ell li sembla que vaig per bon camí n'estaré molt aconsolada, com de ma part ja no deixo res a fer. Vós feu en tot com us sembli i veieu estar obligat a qui així us fia la seva ànima. Tota la meva vida jo encomanaré la vostra a Nostre Senyor. Afanyeu-vos, doncs, a servir a sa Majestat pera fer-me mercè, puix vós veureu per aquest escrit, quin bon esmerç és el dar-se tot sencer, com vós haveu començat de fer-ho, a qui se'ns dóna tan sens recança. Sia Ell beneït per sempre, que jo espero en sa misericòrdia que ens veurem on més clarament vós i jo vegem les grans mercès que Ell ens ha fetes, i el lloem per sempre més. Amén.

Aquest llibre fou acabat per juny de l'any
MDLXII ¹.

¹ En el manuscrit original se llegeix seguidament aquesta nota del P. Bañes: «Aquesta data s'entén de la primera vegada que la Mare Teresa de Jesús el va escriure sense distinció de capítols. Després ella va treure'n aquesta còpia, afegint-hi moltes coses que passaren després d'aquesta data, com és ara la fundació del monestir de Sant Josep d'Avila, com se veu en el full 169. L. Fr. D.^o Bañes».

INDEX

	<u>Pàgs.</u>
ADVERTIMENT DEL TRADUCTOR	5
LA VIDA DE LA SANTA MARE TERESA DE JESÚS I ALGUNES MERCÈS QUE DÉU LI VA FER.	7

CAPÍTOL PRIMER

Tracta com el Senyor començà a despertar aquesta ànima a coses de virtut en sa infantesa, i lo que la virtut dels pares hi ajuda.	9
---	---

CAPÍTOL II

Tracta com anà perdent aquestes virtuts, i lo que importa en la infantesa fer-se amb persones virtuoses.	13
---	----

CAPÍTOL III

On tracta com la bona companyia fou part pera fer renéixer els seus desigs, i de quina manera el Senyor va començar a donar-li alguna llum sobre l'engany que ella havia tingut.	19
---	----

CAPÍTOL IV

Diu com el Senyor la va ajudar a fer-se força a si ma- teixa pera pendre hàbit, i les moltes malalties que sa Majestat li va començar a enviar	23
--	----

CAPÍTOL V

Segueix referint les grans malalties que tingué i la paciència que el Senyor en elles li va donar i com Ell dels mals en treu béns, segons es veurà en una cosa que li esdevingué en el poblet on ella va anar a curar-se.	31
---	----

CAPÍTOL VI

Pàgs.

Tracta de lo molt que deu al Senyor en dar-li el conformança en tants de treballs, i com ella prengué per mitjancer i advocat el gloriós Sant Josep, i lo molt que li va valer 39

CAPÍTOL VII

Tracta per quins termes va anar perdent les mercès que el Senyor li havia fetes, i quan aperduada vida començà a menar: diu els mals que hi ha de no ésser molt tancats els monestirs de monges 46

CAPÍTOL VIII

Tracta del gran bé que li va fer per no perdre l'ànima el no apartar-se totalment de l'oració, i quin remei és tan excelent pera guanyar lo perdut. Persuadeix a què tothom en tingui. Diu el profit tan gran que en ella hi ha, i que fins tornant-la a deixar i tot, és gran bé usar algun temps de tan gran bé. 60

CAPÍTOL IX

Tracta per quins termes el Senyor va començar a despertar la seva ànima i a donar-li llum, en tan grans tenebres i a enfortir les seves virtuts per tal de no ofendre'l . 67

CAPÍTOL X

Comença a declarar les mercès que el Senyor li feia en l'oració, i en què podem nosaltres ajudar, i lo molt que importa l'entendre nosaltres les mercès que el Senyor ens fa. La Santa demana a aquell a qui això envia, que d'aquí avant sia secret lo que ella escriu; puix que li manen dir tan particularment les mercès que el Senyor li fa. . . . 73

CAPÍTOL XI

Diu en què està la falta de no amar a Déu perfectament en poc de temps; comença a declarar amb una comparança quatre graus d'oració: ací va tractant del primer. És molt profitós pels qui comencen i pels qui no tenen consolacions en la oració. 80

CAPÍTOL XII

Pàgs.

Prossegueix en aquest primer estat d'oració; diu fins on podem arribar amb el favor de Déu per nosaltres mateixos, i quin dany és voler pujar l'esperit a coses sobrenaturals i extraordinàries, abans que el Senyor l'hi pugi. 90

CAPÍTOL XIII

Prossegueix en aquest primer estat d'oració i posa advertiments sobre algunes tentacions que el dimoni sol posar algunes vegades. És un capítol molt profitós. . . . 95

CAPÍTOL XIV

Comença a declarar el segon grau d'oració, que és donar el Senyor a l'ànima que senti gustos més particulars. Ho declara per fer entendre que ja són sobrenaturals. És molt de notar 107

CAPÍTOL XV

Prossegueix en la mateixa matèria i dóna alguns avisaments de com cal haver-se en aquesta oració de quietut. Tracta com hi ha moltes ànimes que arriben a tenir aquesta oració, i poques que passin més enllà. Els punts que aquí es toquen són molt necessaris i profitosos. 114

CAPÍTOL XVI

Tracta el tercer grau d'oració, i va declarant coses molt altes, i lo que pot l'ànima que arriba aquí, i els efectes que fan aquestes mercès tan grans del Senyor. És molt apropiat a llevar l'esperit en lloances de Déu i per gran consolació de qui hi arriba. 124

CAPÍTOL XVII

Prossegueix en la mateixa matèria de declarar aquest tercer grau d'oració; acaba de declarar els efectes que fa; diu quin impediment hi fa la imaginació i la memòria . . . 130

CAPÍTOL XVIII

On tracta del quart grau d'oració. Comença a declarar *per excelent manera* la gran dignitat en què el Senyor posa l'ànima que està en aquest estat: és per animar molt

als que tracten d'oració, a fi que s'esforcin d'arribar a tan alt estament, ja que es pot aconseguir en la terra, si bé no per merèixer-lo, per la bondat del Senyor. *Llegeixi's amb esment, per tal com se declara per molt delicada manera, i té coses molt de notar* 136

CAPÍTOL XIX

Prossegueix en la mateixa matèria. Comença a declarar els efectes que fa en l'ànima aquest grau d'oració. Persuadeix molt a què no tornin enrera, mal que després d'aquesta mercè tornin a caure, ni tampoc deixin l'oració. Diu els danys que vindran de no fer-ho. És molt de notar i de gran consolació pels flacs i pecadors. 144

CAPÍTOL XX

En què tracta la diferència que hi ha entre unió i arrapament. Declara quina cosa és arrapament i diu alguna cosa del bé que té l'ànima que el Senyor per la seva bondat acosta a Ell. Diu els efectes que fa. És de molta admiració. 154

CAPÍTOL XXI

Prossegueix i acaba aquest darrer grau de oració; diu lo que sent l'ànima que hi està d'haver de tornar a viure en el món, i com Déu l'ilumina sobre els enganys mundanals. Conté bona doctrina 169

CAPÍTOL XXII

En què tracta quin camí tan segur és pels contemplatius no llevar l'esperit a coses altes, si el Senyor no el lleva, i com el medi pera la més alta contemplació ha d'ésser l'humanitat de Jesucrist. Parla d'un engany en què ella estigué per un temps. Aquest capítol és molt profitós 176

CAPÍTOL XXIII

En què torna a tractar del discurs de la seva vida, i com començà a tractar de més perfecció i per quins medis. Per les persones que tracten de governar ànimes que tenen oració, els és profitós de saber com s'han de portar als començaments. Ella ne tregué gran profit de que la sabessin portar 188

CAPÍTOL XXIV

Pàgs.

Prossegueix en lo començat, i diu com la seva ànima va anar aprofitant-se després que ella començà a obeir, i lo poc que li aprofitava el resistir a les mercès de Déu, i com sa Majestat les hi anava fent més complides . . . 198

CAPÍTOL XXV

En què tracta el modo i manera com s'entenen aquests parlaments que Déu fa a l'ànima sense oir-se, i d'alguns enganys que hi pot haver, i en què es poden reconèixer. Es de molt profit pera qui es vegi en aquest grau d'oració que es declara molt bé i amb molta doctrina 203

CAPÍTOL XXVI

Prossegueix en la mateixa matèria; va declarant i dient coses que li esdevingueren i li feien perdre el temor i afirmar que era bon esperit el qui li parlava 216

CAPÍTOL XXVII

En què tracta una altra manera amb la qual el Senyor ensenya a l'ànima, i sense parlar-li, li fa entenent la seva voluntat per una via admirable. Tracta també de declarar una visió no imaginària i gran mercè que el Senyor li va fer. Aquest capítol és molt de notar 221

CAPÍTOL XXVIII

En què tracta les grans mercès que el Senyor li va fer i com se li aparegué la primera vegada. Declara què és visió imaginària. Diu els grans efectes i senyals que deixa quan és de Déu. És un capítol molt profitós i molt de notar 233

CAPÍTOL XXIX

Prossegueix en lo començat, i ella diu algunes mercès grans que Senyor li feu, i les coses que sa Majestat li deia per assegurar-la i a fi que ella respongués als que la contradieien. 244

CAPÍTOL XXX

Torna a contar el discurs de la seva vida i com el Senyor va remeiar molts dels seus treballs, fent venir a la

ciutat on ella era, el sant baró Fra Pere d'Alcàntara, de l'orde del gloriós Sant Francesc. Tracta de grans tentacions i treballs interiors que de vegades ella passava. 253

CAPÍTOL XXXI

Tracta d'algunes tentacions exteriors, i representacions que el dimoni li feia, i torments que li dava. Tracta també d'algunes coses prou bones per l'avisament de persones que caminen vers la perfecció 266

CAPÍTOL XXXII

En què tracta com el Senyor volgué posar-la en esperit en un lloc de l'infern, que ella tenia merescut pels seus pecats. De lo que allí se li va representar en dóna una lleugera idea. Comença a tractar de la via i manera com se va fundar el monestir de Sant Josep on ella ara es troba 280

CAPÍTOL XXXIII

Procedeix en la mateixa matèria de la fundació del gloriós Sant Josep. Diu com a ella li manaren de no ocupar-se'n, i el temps que ho va deixar, i alguns treballs que va tenir, i com el Senyor la n'aconsolava 291

CAPÍTOL XXXIV

Tracta com en aquest temps va convenir que ella eixís d'aquesta ciutat. Ne diu la causa, i com el seu prelat li en feu manament per conhort d'una senyora molt principal que estava molt afligida. Comença a tractar lo que allí li va passar, i la gran mercè que el Senyor li va fer de sa Majestat servir-se d'ella per despertar un personatge molt principal a servir-lo molt de cor, en el qual ella tingués després favor i amparança. És molt de notar 301

CAPÍTOL XXXV

Prossegueix en la mateixa matèria de la fundació d'aquesta casa de nostre gloriós pare Sant Josep. Diu per quins termes el Senyor va ordenar que vingués a guardar-s'hi la santa pobresa, i la causa de tornar-se'n de casa d'aquella senyora on era, i algunes altres coses que li varen esdevenir 313

CAPÍTOL XXXVI

Pàgs.

Prosegueix en la matèria començada, i diu com se va enllestir i fundar aquest monestir del gloriós Sant Josep, i les grans contradiccions i persecucions que hi haguè, i els grans treballs i tentacions que ella va passar, i com el Senyor la feu eixir de tot amb victòria, a glòria i lloança d'Ell. 322

CAPÍTOL XXXVII

Tracta dels efectes que li en restaven quan el Senyor li havia feta alguna mercè, afegint-hi molt bona doctrina. Diu com és cosa de procurar-se i molt de preuar el guanyar algun grau més de glòria, i com per res de treball són de deixar els béns eternals 338

CAPÍTOL XXXVIII

Tracta d'algunes grans mercès que el Senyor a ella li va fer, així mostrant-li alguns secrets del cel, com d'altres grans visions i revelacions que sa Majestat tingué per bé fer-li; diu els efectes que li deixaven i el gran aprofitament que se'n seguia en la seva ànima. 346

CAPÍTOL XXXIX

Prosegueix en la mateixa matèria de dir les grans mercès que el Senyor li ha fetes. Tracta de la promesa que el Senyor li féu per les persones que ella li demanés. Diu algunes coses assenyalades en què sa Majestat li ha feta aquesta mercè. 361

CAPÍTOL XL

Prosegueix en la mateixa matèria de dir les grans mercès que el Senyor li ha fetes. D'algunes se'n pot pendre prou bona doctrina, que aquest és estat, segons ha dit, el seu principal intent, després d'obeir, escriure aquelles que són pera profit de les ànimes. Amb aquest capítol s'acaba el discurs que ella va escriure de la seva vida. Sia a glòria del Senyor. Amén 375

CARTA DE SANTA TERESA AL PARE GARCIA DE TOLDO ENVIANT-LI EL MANUSCRIT DE SA VIDA 387

FOMENT DE PIETAT CATALANA

Finalitat.—1. Aquesta entitat s'és creada, com indica son nom, per *fomentar la pietat catalana* en tots els seus aspectes, comptant no sols amb el llibre, sinó també amb la fulleta, estampa i tota altra mena de publicacions; procurant principalment el conservar, augmentar i seleccionar els llibres catalans de pietat, i escampar-los arreu, abaratint-los i no lucrant amb cap de les obres que publiqui, àdhuc ni en profit del mateix *Foment de Pietat Catalana*.

2. *Foment* no vendrà ses obres a *preu superior* al *preu de cost*, amb els gastos que s'assenyalin a cada una. Alguna, si així es creu convenient pel cost de la mateixa o per obtenir una major difusió, podrà donar-se a *preu inferior*, i *Foment* podrà rescabalar-se de la pèrdua repartint-la sobre el *preu d'altres llibres*.

3. Com sobradament declara son nom, aquesta entitat *jamaí* publicarà cap obra que no sia: *piadosa* en el sentit més ampli de la paraula, i escrita en llengua *catalana*.

Medis.—4. El *medi únic* amb què compta aquesta entitat pera son sosteniment és el donatiu o almoïna que la caritat il·lustrada de les persones piadoses li vulgui fer.

5. Seran *socis de Foment de Pietat Catalana*, les persones o corporacions que favoreixin l'obra d'aquesta entitat amb una quantitat determinada.

6. El *soci* que satisfaci anualment la quota pre-fixada serà considerat com a *protector de Foment de Pietat Catalana*, i en rebrà gratis totes les publicacions d'aquell any. El *soci* que d'una vegada dongui 1.000 pessetes serà *protector vitalici de Foment de Pietat Catalana* i en rebrà gratis les publicacions durant tota sa vida. *Socis subscriptors* són els qui s'obliguen a adqui-

rir, a preu de catàleg, tot el que publiqui *Foment de Pietat Catalana* per un any o temps determinat.

Actuació. — 7. *Foment de Pietat Catalana* viurà absolutament deslligat i independent de tota altra entitat o empresa, sota la direcció i responsabilitat del reverend Director del mateix, sense defugir jamai la submissió més absoluta i la més severa fiscalització de l'Autoritat Eclesiàstica. No obstant, les obres de pietat o altres publicacions consemblants podran ésser *adherides* a *Foment de Pietat Catalana* pera ajudar-se mútuament; funcionant, però, cada una amb complerta independència.

8. Totes les publicacions de *Foment de Pietat Catalana* portaran, demés de la llicència eclesiàstica, el segell de la entitat i, a ésser possible, aquest Reglament. Les obres o publicacions *adherides* podran portar, demés de la llicència eclesiàstica, el segell de *Foment de Pietat Catalana*, a judici del reverend Director.

Expandiment. — 9. *Foment de Pietat Catalana* admet i atén, a la mida de sos medis i dins de son caràcter, totes les iniciatives o peticions que se li facin publicant o reimprimint lo que convindrà, encar que sols sia pera una sola comarca determinada. Igualment s'encarrega de la impressió de llibres, fulles o estampes a compte de qui ho solliciti, o bé contribuint al cost proporcionalment, segons convingui.

Propaganda. — 10. Sortirà periòdicament un Catàleg, Butlletí o anunci de les obres que *Foment* vagi publicant, el qual s'enviarà gratis a tots els senyors Rectors i demés Sacerdots de Catalunya i a tothom qui ho solliciti, pera la qual cosa n'hi ha prou amb enviar el nom i l'adreça corresponents.

EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA

TRADUCCIÓ CATALANA DEL

P. Lluís Vidal, S. J.

sobre reproducció fototípica de l'original
corregit per l'autor

Un volum de 200 planes, un gravat i un excelent paper, amb índex i plans d'exercicis. — En rústega, **1 pesseta**; enquadernat en tela i planxa daurada, **Ptes. 2.**

.....

LLIBRETS POPULARS

Publicació dirigida pel

P. Lluís Vidal, S. J.

Estan destinats a escampar la veritat i el bé entre la gent de la nostra parla, i pel preu reduidíssim del seu cost han sigut propagats a tot arreu de Catalunya per centenars de milers, sobretot per premis de catecismes i escoles. Consten de 32 planes amb diferents ilustracions i atractives cobertes en color. Hi ha la sèrie **Vides de Sants** i la d'**Exemplari religiós**. — Preu: un exemplar, **10 cèntims**, un centenar, **Ptes. 5.**

VIDES DE SANTS

Hi ha publicades:

Sant Josep.
Sant Ignasi de Loyola.
Sant Francesc Javier.
Sant Lluís Gonzaga.
Sant Pere Claver.
Santa Teresa de Jesús.
Sta. Mònica, mare de S. Agustí.
Sants Just i Pastor.

Sant Isidre Llaurador.
Santa Maria Magdalena.
Sant Ramon Nonat.
Sant Estanislau de Kostka.
Sant Joan Baptista.
Sant Antoni Abat.
Sant Agustí.
Sant Esteve.

EXEMPLARI RELIGIÓS

Hi ha publicats :

EL PRECEPTE DE LA ORACIÓ. — Contenínt: Parla el Bon Jesús. — Exemples de nostre Mestre. — Himne de la Mare de Déu. — Les pregàries d'Eliazer. — La són d'un Apòstol. — Una pregària de Pius IX — Oracions triomfants. La veu de Nostra Mare.

MORI LA BLASFÈMIA! — Contenínt: L'enemic nacional. — Desperta ferro! — La mà de Déu. — Cor de Fill. Els deixebles de Satanàs. — Tres tirans. — De malparlats a renegaires. — Benparlats, escolteu. — Quan seré gran..!

DISPOSICIONS PER COMBREGAR. — Contenínt: El temple de Salomó. — Ornaments dels temples vius. Fe dels Apòstols en la Eucaristia. — Puresa de cor a l'última Cena. — Intenció dels Apòstols al combregar. — Avui posaré a casa teva. — Qui ha tocat el meu vestit?— Senyor, jo no en sóc digne. — Entrada triomfal.

LA COMUNIÓ FREQUËNT. — Contenínt: Desig del Bon Jesús. — Magisteri de la Iglésia Catòlica. — Veus dels Sants Pares. — Experiències socials. — Dificultats? Apostolat Eucarístic.

LA SANTA CREU. — Contenínt: Snplici de la Creu. Crucificació de Jesús. — Predicació de la Creu. — La Creu i Constantí. — La Vera creu. — El senyal del Cristià. — La darrera Creu.

ELS SANTS ANGELS. — Contenínt: L'Àngel de l'Infant. — Un fill moribund. — Felicitat d'una família. Lluites heròiques. — Àngels de les nacions. — Sirvents de Jesucrist. — Companys de Glòria.

EL SANT ROSARI. — Contenínt: Arma victoriosa. Ell no el sabia. — Jo no tinc temps. — Lo rosari de la viuda. El testament d'una mare. — Repeticions.

JESÚS MESTRE

Lliçons i escenes de l'Evangelí
ofertes al nostre poble cristià il·lustrat

pel

P. Lluís Vidal, S. J.

(Amb les degudes llicències)

Un desig de Benet XV

(Paraules del Sant Pare al Cardenal Francesc de Paula Casserta)

Molt de cor volem i exhortem que del vostre talent i expertesa no sols en colliu el fruit d'una grandíssima difusió dels llibres dels Evangelis, sinó també que aconseguiu allò que és un dels desigs capitals de la nostra ànima, és a saber: que aitals santíssims llibres entrin en les famílies cristianes i que allí sien així com la dracma aquella evangèlica que tots diligentment cerquin i curosament guardin, per manera que tots els fidels cristians s'acostumin a llur diària lliçó i meditació, i d'allí tinguin ben après a procedir dignament, plaent a a Déu en totes les coses. (A. A. S., 9 de novembre de 1914.)

Atenent aquest capital desig de Nostre Sant Pare Benet XV de difondre la lliçó diària de l'Evangelí, i introduir-la en les famílies cristianes, s'és feta aquesta obra adherida al «Foment de Pietat Catalana».

JESÚS MESTRE es compona de més de quatre cents fragments del text evangèlic, presentats d'una manera nova, clara, i altament suggestiva.

JESÚS MESTRE és un llibre adequat a la lliçó espiritual diària, a la meditació, amb propi repartiment pel temps d'**Exercicis espirituals**.

JESÚS MESTRE conté més de 600 planes de text, amb un bell gravat tirat apart, resultant un elegant tomet de poc volum i pes, gràcies a la qualitat del paper.

JESÚS MESTRE, tant per son text incomparable com per sa presentació exquisida, és un dels més encertats presents pera tota mena de famílies i persones cristianes d'alguna il·lustració, començant pels nois i noies, acabada llur ensenyança primària en les escoles.

Preu: Ptes. 2 l'exemplar en rústega, i 3, enquadernat.

De venda en totes les principals llibreríes

Les Glòries de Maria, per *Sant Alfons M.ª de Liguori*. Volum I, de 368 planes, bellament il·lustrat amb onze gravats. En rústega, **Ptes. 3**; enquadernat en tela, **Ptes. 4'25**; amb tall daurat i planxa daurada, **Ptes. 5**.

Pràctica de l'amor a Jesucrist, per *Sant Alfons M.ª de Liguori*. El llibre més popular d'ascètica i mística. En rústega, **Ptes. 1'50**; en tela i planxa daurada, **Ptes. 2'50**.

Pràctica breu per la perfecció segons la doctrina de Santa Teresa, per *Sant Alfons M.ª de Liguori*. Preu: **15 cèntims**.

El confort de l'ànima devota, per *Josep Frassinetti*, Prev. El llibre més consolador de tots els escrits. En rústega, **1 pesseta**; en tela, **Ptes. 2**.

La monja a casa, per *Josep Frassinetti*, Prev. En rústega, **1 pesseta**; enquadernat en tela, **Ptes. 2**.

Pràctica progressiva de la Confessió i de la Direcció, pel *Canonge Beaudenom*. — De la tebiesa al fervor. — Del fervor a la perfecció. Dos volums de 332 i 450 planes respectivament. En rústega: Vol. I, **Ptes. 1'50**; Vol. II, **Ptes. 2**. En tela: Vol. I, **Ptes. 2'50**; Vol. II, **Ptes. 3**.

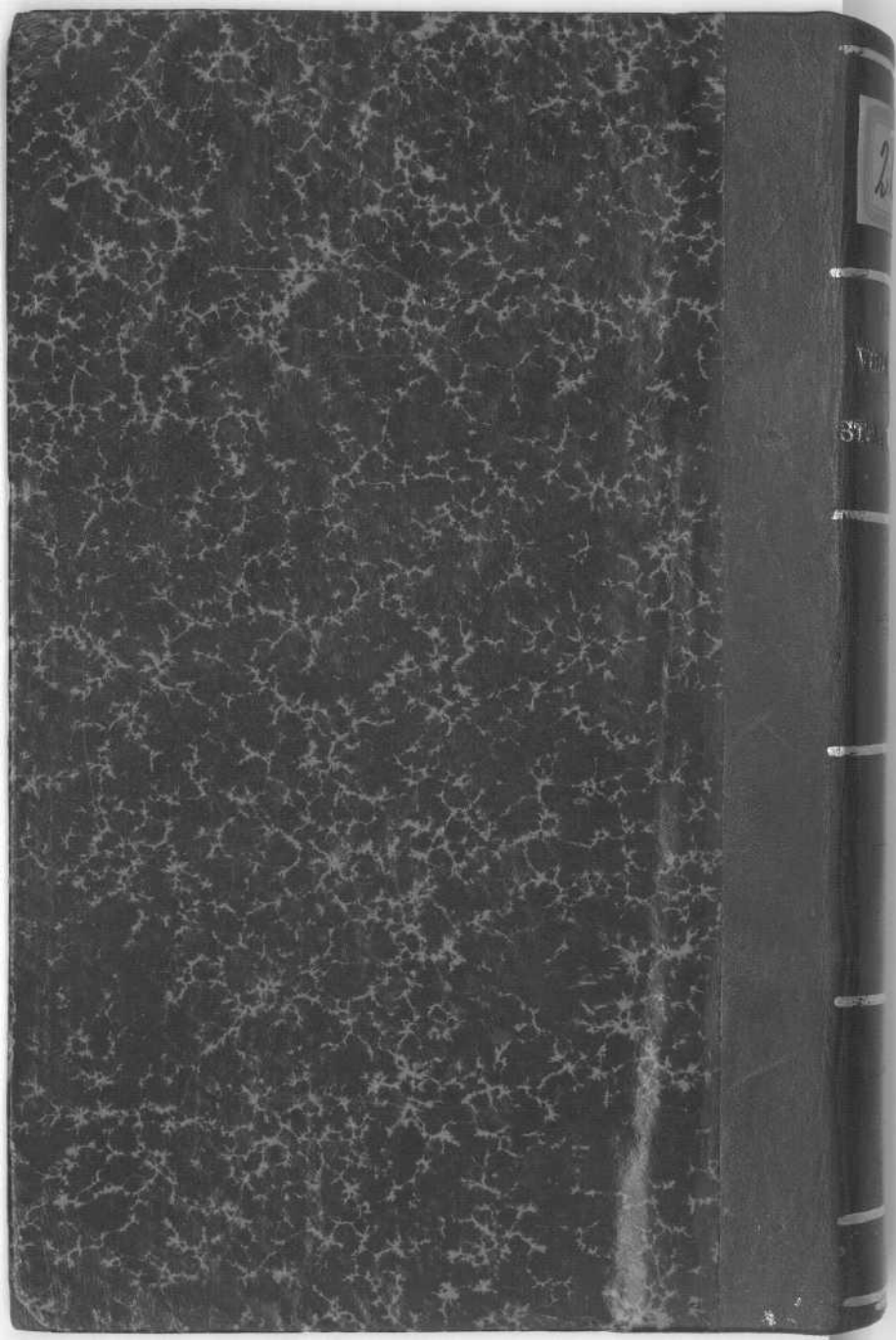
MARQUÉS DE SAN JUAN DE PIEDRAS ALBAS

BIBLIOGRAFÍA TERESIANA

SECCIÓN II

Obras de Santa Teresa de Jesús.

Número.....	2164	Precio de la obra.....	Ptas.
Estante.....	117	Precio de adquisición.	»
Tabla.....	3	Valoración actual.....	»

2144.

VIDA DE

STA. TERESA